

B. 134

primo enim habemus trinitatem in symbolo dicitur. Hec est fides catholica. non unum deum in trinitate: et trinitate in unitate uenientem. De scio in psalmo. Ipsi gibit tu autem gmanes. Unicus. Non extempore altariatione habet non in substantia altariatione. Quod ipse. Simpliciter unitatis naturae non addi vslimini potest. De tamen psalmista. Non erit inter deos neque aderab deum alienum. Recens est recent secundum vel natum. Divinitatem ea genia hominum multiplicantur. scilicet idolatria. Psalmista. Omnis deus genitum de morta. dominus autem celo fecit. Ita nimirum hoc attribuit unitate karacterib: et huiusmodi stultus. Et carnales homines scilicet quod gulosi colunt uenientem. Apelles. Quorum deus ueterem est. et amari quod siue omnia diligenter pecuniam. Apelles. Avaritia quod est idolox seruit. Est itaque in deo una unitas propter simplicitatem. immutabilitatem. singularitatem: et propter unitatis create similitudinem quia sic unitas descendit a nullo. et omnis plenitas ab ea defluit. sic deus a nullo. et omnia ab ipso. Ita sicut unitas de se gignit unitatem ita deus patrem de se gignit alium se. ut dicit Augustinus. id est aliam similitudinem sibi. vel alium a se. id est filium. Hoc nomine deus tripliciter accipitur. scilicet nativitatem. nuptiumpatrem. adoptationem. Per me in solum deum uenit. Secundum deum dicimus idola. sed solo nomine. quia res nostra. scilicet diuinitas non numerit illud. Tertio in uenit bonis hominibus qui diuine beatitudinis particeps sunt. per gratiam puram. non deinde. vel potestate predicationis. vel potestate miracolorum. Psalmista. Ego dixi deus es tu. et filii excelsi oes. Primo in hunc nomine deus non habet plenale pse. cum sit unus solus deus immutabilis. non diuinitas recipiat distinctionem. sed secundo in trio habet plenale. **Quod unum solum principium**

Sicut unus deus est. sic unum principium est. uero. Solum principium est quod ostendit multiplicitate ratione. Primo sic. Num si duo sunt

principia. Vnum scilicet summe bonum. et aliud summe malum. aut minuciant in existere pse aut non. Si non ergo alterum eorum erit ens per aliud. et ita non erit duo principia. Si sic. et existere pse est bonum. malum autem pse est; malum. si non habet illud bonum. ergo non est summe malum. Perfecta in creaturis immutatio quae uideatur. multitudine. ordo. imperfectio. lux. scilicet ratione. probatur unum tantum principium esse. Omnis enim multitudo secundum dyonisius ab unitate trahit originem. ergo necessitate est omnis multitudinis immutabile principium esse. Ita cum omnis ordo habeat prius et postius. operatur quod habeat unum principium. Ita secundum Boecium. Omne imperfictum ab aliquo simplificatur pfecto. et huiusmodi origine. et hec deus noster. Ita omnis imperfectio diversorum causarum habet suum mexiconis. et suum ordinis ad unum. et hec deus. Ita si ecce unum summe malum. a quoniam malum sequitur quod christus secundum corporis est ab illo principio. cui in eo sunt malum pene quod est absurdum dicere. Nam ex predictis quod deus principium et summum est. et unum solum est principium. tum ratione dignitatis. tum ratione a trecessione. tum ratione caritatis. **Quod**

Et unum patrem esse per hunc ostendit pater est. uero. quia cum deus sit potentissimum. sapientissimum. et optimus potest. scit. et multum se summe gaudiuicare. Ita autem est alius materialis sine plenitudine dare. ergo deus patrem ab eterno. ab eterno sibi unum sibi equaliter genuit. cum diuinitas sine ei sentiatur minuciantur. Dicit ergo dominus in iysaya. Si ego quod generationem amicis tibi. statim enim. Patet multipliciter summi. Ut enim patrem eternam generationem iysaya. Generationem ei quod enarrabit predestinatione. Apelles. gratia uobis et pax a deo. patrem quod predestinavit nos in adoptionem filiorum. Creacionem. Deuteronomio. Numquid non ipse patrem tuus quod possedit fecit. et creavit te. fecit in quo secundum corporis et creavit secundum animam. possedit secundum mentis. Redemptorem. iysauas. Tu domine patrem

nr. & redemptor nr. a seculo nomi nui. Sacra
nitali regeneratione. Prima ep̄la p̄c̄t. ^{in suam uiam.}
ds & pat̄ dñi nr̄i dñi xp̄i q̄ regenauit nos.
Fidei ins̄ctione. Johanes. Dedit potestate
filios dei fieri. hys q̄ cordē in noīe et̄ h̄re
adoptione. Ad romanos. Accep̄l̄s sp̄m
adoptionis. in q̄ clamam' abba pat̄. Gl̄e col
latione. Ad galatas. Itaq̄ iā n̄ est feru
s̄ fili. qd̄ si fili & heres p̄ dñm. id est popa dñ
Opa enī n̄ia magis s̄ p̄ dñm uite eēne m̄i
tora. q̄ p̄ nos. **P**remo m̄ sumit̄ pat̄ p̄so
nalit̄. & ille mod̄ soli pat̄ uenit. Q̄r̄to m̄
sol; redēptionis n̄ solū effectue d̄. sed eti
am p̄ ministrū exhibitoēm. **S**umit̄ etiā p̄so
nalit̄. & ille mod̄ soli filio uenit. sed qd̄ mo
d̄ redēptiois sunt p̄ morte fili. **U**nū aut̄ ali
modi t̄bus p̄sonis siml̄ uenit. q̄a indiui
sa s̄ opa t̄ntatis. nisi fore aliquis illoꝝ mo
der ueniat alioꝝ p̄sonē p̄ appropiatio
ne. **C**irca genatiōem nota q̄tuor p̄positi
ones. in quib̄ iudi pot̄ utrū cēntia di
uina genet̄ ul̄ genet̄. **P**rima ē. si cēntia
genat̄ essēntia. sed a h̄ eēntia genat̄ p̄sonā.
ita h̄ p̄sona genat̄ cēntiam. q̄ta h̄ p̄so
na genat̄ p̄sonā. **H**ec p̄positioni tres p̄
me t̄mp̄le s̄t. **C**arta aut̄ uā. Est enī relati
ua in theologia qd̄ essēntia diuina n̄ genat̄
n̄ genat̄. dicend̄ tam̄ qd̄ pat̄ uite cēnti
e existentis in se genat̄. & qd̄ filio p̄ gena
tionē innūcat̄ cēntia sic sp̄m sc̄o p̄ pec
sionē. **Quod Filius est.** v.

Qum sint correlativa pat̄ & fili. & p̄ea
dem rationes ostend̄r̄ filiū eē. p̄ q̄s of
fensiū est pat̄e eē. **P**reterea int̄ emanatiois
p̄fectissima ē genatio. q̄a penit̄ assimila
genitū suo genitor qd̄ emanationes alie
n̄ faciūt. **C**ū iſc̄ copiosissimo fonti boni
tatis p̄petrat emanatio p̄fectissima. con
stat qd̄ pat̄ q̄ est fons bonitatis. genat̄ fili-

uū false

um eq̄lem sibi. cui iunūcat̄ sue plenitū
dīne maiestatis. **A**liq̄s ē filī dī p̄ grām
unionis. ut xp̄s homo. Aliq̄s p̄ int̄nat
uitatis. ut xp̄e in q̄ntū dī. Aliq̄s p̄ adoptio
nē. ut sc̄i. aliq̄s p̄ creatiōem. n̄ quis facta. **D**e
filio dei dīc̄ athanasi in alitione ita ar
rium. qd̄ ip̄e ē sebi q̄ amata cogitant̄. Sapiē
ta q̄ cognata disponunt̄. ut q̄na disposita
p̄ficunt̄. Vbū q̄ sc̄a nūciant̄. hūm q̄ p̄fecta
clarescant. **F**ilī ergo dī sapientia pat̄a. nō
qd̄ aliud ē pat̄ sapientia. sapientia genita. s̄ q̄
a filii genit̄ cuī appropiat̄ sapientia. **V**n̄
pat̄ dī. **N**ia in sapientia fecisti. id est cum
sapientia. q̄ est filī. qm̄ in diuīsa sit̄ opa t̄ni
tatis. **V**l̄ h̄ p̄positio in notat̄ subandōta
tem i filio. q̄ h̄ ip̄m hab̄. a patre qd̄ res cāt.
Genit̄ enī uerū est qd̄ qd̄q̄d hab̄. p̄sona
ul̄ opat̄. ul̄ est̄ hab̄. ab eo a q̄ est. **Q**ualit̄
an̄ filī sit̄ de patre. **N**ota qd̄ p̄positio de qm̄
doḡ denotat̄ causā efficiētē. ut cū dī xp̄
iaceps ē de sp̄m sc̄o. qndoḡ mat̄iam. ut cū
dī xp̄ nat̄ est̄ de īgine. qndoḡ p̄dēptita
tem cēntie. ut cū dī filī nat̄ de patre. qm̄
doḡ t̄n̄substantiacōm. ut cū dī corp̄ xp̄i sie
ri de pane. qndoḡ ordmē. sed̄ quod dī crea
tura ē de mīhlo. **Qd̄ Filī ē ymago pat̄s.**
Ymago est̄ ip̄lex. sol; cōlitatis. un̄ **v.**
tationis. representatiois. **P**remo m̄ filī
elb ymago pat̄s. sed̄ m̄. homo sc̄s est̄ ad
ymagine dei. Beneti. faciam' hoīem ad y
magine & similitudinē mām. **T**erco m̄ mū
dus dī speculū creatoris. Ap̄ls. **V**idem̄
n̄ p̄ speculū & i enigmate. **I**c̄ est̄ yma
go n̄ ad ymagine. sic filī. & ē ymago ad
ymagine. sic homo & angl̄s. & ē aliqd̄ nō
ymago. s̄. ad ymagine. ut mund̄. q̄ ip̄e n̄
dī ymago. s̄. nestigū creatoris. q̄a hoc in
tate reperit̄. n̄ tam̄ unitat̄. n̄ est̄ capax
c̄i ut homo. **L**it tam̄ mund̄ ad ymagine

di facit. qā deus aliud exemplarū n̄ habuit.
ad cuiū similitudinē creatas facit. nisi seipsum.
Lib ymago genita u fili. & est ymago
creata. u homo & angelus. & ē ymago scā ut
statua h̄culis. qā ipm̄ representat. **E**x hys pa-
tr̄ qd̄ ē ymagine. n̄ enit creater. & cātu-
re. Creatore quidē ut filio. q̄ est ymago pa-
tr̄. Creatore n̄ enit tam corpali. q̄ sūma-
li. qm̄ etiā posite. ppe tam locū dī quid
creata corpali est creatore vestigii. **V**nde a
postol. Invisibila dī p ea q̄ facta sū sp̄ciuntur.
Ibi ppositio p̄n dicit mediu disponens
in quantū creatā confidat in se. & excitans.
iqm̄ est creatā. & inqntū est similitudo
creatore. qā n̄ disponit ad cognitioēm con-
divers. immo p̄ talē modū p̄cī impediret
cognitioēm. cuī m̄t creatore & creatā maior
sit dissimilitudo. q̄ similitudo. **C**reatā v̄ sp̄ualis
Czechel. En signacōm similitudinis. **H**ī ideo
qā in angelo. p̄t natē similitudinē exp̄ssor ē
similitudo ad dīm. qm̄ in hoīe. Creatā n̄ ipo-
sita idē homo. dī ymago dī. Benefi. faciam
hoīem ad ymagine & similitudinē n̄m. & hī ideo
qā in hoīe inueniunt̄ plēs tūtates qm̄ in
angelo. vnde q̄ ad h̄ etiā p̄cī dī ymago tū-
tatis. **F**ili dī possidet tūtice excellētiā. sicut
inuit apls ad hebreos. **O** cuī sit splendor glē
& figura substantie ei. portans oīa ubi iūtis
sue. **V**nā indez resp̄tu pat̄s a q̄. p̄ducit̄ sic ē
splendor glē pat̄ne. **L**ib enī ut ait dīonisi
fontal rādiū. in se manifestans glām pat̄ne
nam. **S**odā aut̄ respectu sp̄s. sc̄l. qm̄. p̄ducit̄
ex se. sic ē figura substantie pat̄s. **E**t enī alia
psona ab ipso sic a pat̄ne. qm̄ n̄ accepit sp̄s
sc̄l. sc̄l. a pat̄ sic fili. **E**ciam resp̄tu craturaz
qā p̄ eū. p̄ducunt̄. sic ē portans oīa ubi iūtis.
Ppt̄ p̄mū dī fili ubi pat̄s. qm̄ p̄fē
loquit̄ bonitatē & siūnam pat̄s līabilitatem.
q̄ nihil habe volunt̄ qd̄ filio suo n̄ mūtan.

Istud ubi etiā genitū. tempabit̄ p̄mis-
sum a p̄ph̄s. & ab apls predictū. ab anglo i
incarnationē nūctiatū. **P**pt̄ sc̄l dicit̄ filiū
ymago pat̄s. **Q**m̄us enī tres psone sint e-
quales in etiātate. & in maiestate. ac i potesta-
te. tam̄ fili dī p̄cī ymago pat̄s qm̄ sp̄s
sc̄l. qā n̄ sobī habet memoriā intuscu
pane in etiātē v̄dētate sic & sp̄s sc̄l. **S** ha-
bet etiā memoriā extra cuī pane. ex eo
qd̄ sic a pat̄ne. p̄cedit fili. sic a filio sp̄s se-
si. a sp̄u sc̄l null. **N**ā sc̄l rātōēm ūtel
ligendi respect̄ hūmodi relationū sūt
ext̄seus existentes. qā p̄cī sū ab aliq̄
qm̄ in alio. **P**pt̄ tertiu dicit̄ filiū m̄t̄
pat̄s. **A**d corintios. Nos au predicamus
xp̄m dī iūtē & dī sapientiā. Inuenit̄
& ymago tūtatis in nob̄. indez in memo-
riā i intelligētia. & uoluntate. ul̄ in m̄
te. notitia. & amore. in quib̄ p̄ordine pat̄
& filio. & sp̄u sc̄l simulam̄. **Q**d̄ Sp̄c sc̄l est.
Emanatio duplex est in diuinit̄. **V**u.
Euna p̄ modū natē. & h̄ est genatio sc̄l
q̄ fili est a pat̄ne alia p̄ modū uoluntate.
& h̄ dī p̄cessio a p̄petrate. **P**re iū dī sp̄ra-
to. sc̄l qm̄ sp̄s sp̄s est a pat̄ne & filio. **I**d̄
co au h̄ emanatio p̄ modū uoluntatis ē
dī. qā sp̄s sc̄l amor ē. Amor au sc̄l uolun-
tate est. P̄cedit au sp̄s sc̄l a pat̄ne mediate
& immediate. Mediate. qā fili ipm̄ sp̄rat q̄
alio habet a pat̄ne. Immediate iū h̄ ipse
pat̄ ipm̄ sp̄rat. **Q**d̄ Sp̄c sc̄l amor ē p̄is
ps sc̄l amor dicit̄. & h̄ tripli & filiū. **V**u.
Cit̄. indez essentialit̄. personalit̄. et
exemplarit̄. **E**ssentialit̄ dicit̄ sp̄s sc̄l am̄.
in quantū ipse cuī pat̄ne & filio un̄ est
ds. Ipsi enī tres inqntū unū sunt i eē-
tia diligēt se amore etiātē. q̄ appropiat̄
sp̄u sc̄l. Personalit̄ iū dī sp̄s sc̄l amore i qn̄
tum ipse est nec pat̄s & filiū. Pat̄ enī &

filius diligit se amore ab eis procedente. qd
n est patr. n fili. h sps scs. De h n exu dicit
augustinus. Ineffabilis quid est iplexus in
illa trinitate. n genuit s. genitor et geniti. qd
sua uitas ingenti largitate profundens oes
creatias per captiu eaz. Exemplarit qd dicit
sps scs amor. qm amors geniti q est in
nob. sps scs n solu causa efficiens e. h e
ciam exemplar atque finis. Amor eni qui
est in nob. a spu scs efficiens et h inqntu
ipse sps scs e. scilicet ds. Exemplarit autem est
in nob sps scs inqntu ipse est procedens per
modum amoris a parte et filio. h finaliter
e in nob n amor. inqntu sps scs aq amor
n habet rationem pmi boni in qd tendit a
moe n. Notandum qd amor q est sps scs
ex m procedendi e nexo. h pti ipam pcessio
nem e distinct. Ppt natre nro diuine pfer
tione est persona suppositu. pti nro diuina
simplicitate est ipse ds. sic sume bon. Ignot
sps scs amor e. q patr et fili se diligit. Cum
autem dicit patr et fili diligit se spu scs. dupli
cit potest exponi. Primo sic. Diligit se
spu scs. id est amore q est sps scs. et h est
una. Secundo sic. Diligit se spu scs. id est pspm scs.
ut p amore q est sps scs. et h n est procedenda.
qd n est ibi aliqd respectu. scilicet h dicitur. Per. acut p. in
dico. qd ssp dicitur p. capu. Et en regla qd hec
est aliud post in leucole. Sicut qndo dicitur patr opatur
creatias per filium. ibi enim notat ratio pncipii
in filio respectu opis. Similiter h creditur
filii opatur per patrem. nam ibi notat ratio
pncipii in patre. et h duplicit respectu. si
li scilicet et opis. Qd ssp ssc karitas et donu
cum inueniat in scriptis scm est ssc. ix.

Clemens qd ssp ssc karitas et dominum
dicit. diligent notandum qualibet debeat in
tellegi. et utrum ssp ssc sit karitas. qd no dnm
et pncipiu diligim. Unde notandum quod a
moe sine karitas tribus modis sumit. Uno

in effectu. sic absq dubitatione um e quid
sps scs est amor q dnm diligim. qd ssp ssc opera
tur in nob habitu et motu karitatis. Altero
in exemplarit et formalit. sic et ssp ssc est
karitas q diligim dnm et pncipiu. Karitas e
num q est ssp ssc est exemplar nre karitatis.
Tercio in sumit karitas formalit ymodu in
hunc. sic karitas dicitur ut uis habet in aia.
q diligim dnm et pncipiu et sed hunc modum
sps scs n dicitur karitas. Sciendum tam qd ssp ssc
dat. cu datur ei domi. qd ssp amor e et pncipiu
domi. Postea autem n datur sine pncipiu. Tertia or
pus mysticu est unu y amore. Cu ergo nihil
creatu sit unu in diversis partibus. oportet qd
cymbo corporis mystici uniant uno amore i
creato. q scilicet est ssp ssc. Tertia quia secundum au
gustinum totu malu homis est uti fruendis eo q
fruendu est. et fruendis. Istat qd opposi
tum q totu bonu est. Si ad fruend eo q fru
endu reperitur presentia fruibilis. et atq dico
suo debita fruenter. Vnde reperitur pncipia
sps scs. et ei domi. scilicet amor q inheat ei. Verum
tam cum dat nob ssp ssc. n incipit e in lo
co nouo. h nouo in p productione noui effici
et noui respectu. ex quo creatu se habet alio ad
spu scm qm pncipiu. Pp qd etiam alio dicitur esse in
creatua qm pncipiu. qd est in ipsa u in cognoscen
te et amante pncipiu qd n fecit pncipiu. Ex his
iam patet qd multificatione duplex kar
itas nob datur. scilicet tripla. et uera. Illa q diliguntur. et illa q diliguntur.
vt datur nob karitas uera q diliguntur. et uera. uera di
liguntur effectu. quia nostru diligere ipse creat. Ex
his colligitur qd licet ds sit in omnibus. non ta
men habet ab omnib. Missio ssp scs duplex
est. sic et filii una insibilis. sic apparuit sup
xpncipiu in columba. et super aplos in linguis ig
niers. Alia insibilis quia mittitur in membra
ad sacrificandu creatias. et ista missio sit ad
inhabitacionem creatu rationali. pncipio sit ad
inhabitacionem demonstndam alijs. Lode m

missio filii duplex est. scilicet visibilis ut est in carnatio. Invisibilis ut in terra misericordia illuminatio. Nota quod missio filii et ipsi scientia inseparabilia sunt. sed de filio quando mens per gratiam illuminatur ad dominum cognoscendum. Dicit ipsi scientia quando afflatus accedit ad amandum. Scendit quod solum patris est misericordia et non misericordia. Cum enim patrem a nullo predicat. nullus misericordia dicitur. quia non filius est predicatus et dominus deo misericordia et misericordia. Spurit vero sicut quod pascitur eternaliter. sed non pascitur nisi ex tempore ex scripto. Ideo ipse est proximus misericordia et misericordia non restringitur in Christo. et non forte dicatur horum misericordiarum afflatus. Ex his patet quod haec sunt misericordia et exponebantur. Ihesus scilicet misericordia se filium. filius misericordia servum. non intelligatur in quantum est de virginine natus. Habet ratio humana. quia misericordia dicit auctoritate ratione productionis eternae. Quilibet modus dat sicut ipsi secundum signo visibili. Scendit quod in igne. ut calefaciet frigidos. In hinc gressus ut docet ignoramus. et sonor ut traret rebellis. Apparuit etiam in aliis tubis signis. saeculorum in milite tempore mortis. ut duxit ei est. In colubrina nubibus loquuntur ade eos. Exodi. In columba sicut christus. ad ostendenda gratia plenitudinem que in ipso erat. Et in flatu post resurrectionem. ad significandum inunctionem afflatus. quia flatus ab initio predicit. Dat est igitur ipsi secundum his post resurrectionem. scilicet in terra propter dilectionem proximi. de celo propter dilectionem dei. ut dat est in terra ad relaxanda potest alioz illucimo capitulo Iohannes. Insufflavit eis et dixit. Accepte spiritum sanctum quod remisisti per ecclesia remittuntur eis. Dat est de celo non per theologie ad nobis. et operationem miraculorum. De his duobus psalmista. Vnde dominus eis firmavit sicut quod ad primum. Et spiritu sancto eius omnis in corum. quod ad secundum. Tertia collatio spiritus sancti. fuit apostoli fidei passione quando fuerit baptizari. Propter baptismum immutatus ibi. Quod iustus est non indiget nisi ut pedes lauet. In signum predicationis tunc ter-

mungitur homo ad signandam hanc triplicem spiritus sancti missioem. scilicet in baptismate confirmatione in morte. Quod ad implantationem effectum secundum spiritum apostoli ex presentia spiritus sancti. Primo eloquuntur spiritum in linguis. secundum audientiam in vocem. tertio efficaciam in miraculis. quartio predictionem auctoritatis. quia namque post pentekosten permaneunt mortalitatem. Accipiunt etiam in utilitate spiritum sancti peccatores quidam ad propagandam. Maltheus Ipse baptizauit nos in spiritu sancto et gratia. Penitentes ad perficiendum. Psalmista. Spiritus tuus deducet me in terram rectam. Propterea ad confitendum. Ad Romanos. Qui dedit nobis misericordiam ipsius. Sancti ad frumentum. Psalmista. Remunxit isolari aia mea. memori sui dei dilectus fui et exortatus sum et defecit spiritus meus. Tribulatio ad isolandum. Ad Romanos. Illo accepisti spiritum sanctitatis in timore. sed accepisti spiritum adoptionis in qua clamaverunt abba patrem. Ignorantes ad instruendum. Iohannes. Paraclytus autem spiritus sanctus quem mittit patrem in nomine nostro docebit oiam. et suggestus nobis oiam quecumque dico uobis. Quod tempore dat est spiritus sanctus. attendendum est quod in die quinquagesima. ut ostendatur esse auctore remissionis nostra anni ubi leuis seruiebat remissioni. Venit enim die dominica. ut est die renovationis. qui sunt et creationis. Dat est quod sunt hora tricestia. quia dominus per misericordiam hora tricestia. unde uenient eius sunt quod dicitur hora apostolis mittetur. At alia ratione dat est hora tricestia. scilicet ut ostendatur quod in nobis hora tricestia gratia dei dat est. Et enim tres hore morales. concilio. festo. satisfactione. De hinc nomine spiritus sanctus. sciendum. quod potest esse circumlocutio unius spiritus nostri. et nunc uenient tantum per sonum tricestie in trinitate. ut possimur ille die dictiones sumi diuinissimam. et sic quilibet tricestus personae est spiritus sanctus. Spiritus sanctus autem habet multa. Ut spiritus sanctus aspirando actus.

Johs u. Spec iu nre spiritat.
 eo qd̄ spiritat. Cdm modū hunc. h̄ nom̄ sp̄s
 mūne est oībus trib̄ p̄sonis. h̄ sp̄s sc̄o con
 uenit p̄ appropiatōē. Aliorū dī sp̄s aspirā
 do passim. eo qd̄ spiritat. & h̄ m̄ est p̄pum sp̄in
 sc̄o p̄ modū sp̄inationis. Słō solū aut̄ dī sp̄s
 sed addit̄ sc̄s. q̄a sc̄s idem ē qd̄ mundū ul̄ firm̄
 ul̄ sine tra. Ista nō solū meminit ei q̄ ad se
 s̄. etiā in p̄paratione q̄ ad nos. Nam p̄ grām
 sp̄s sc̄i a p̄tis mundām. in lono firmām. a
 tērus separām. Sc̄s ergo est n̄ solū in se. s̄. q̄a
 nos sc̄s facit ea sc̄itate de q̄ dicit diomisi.
 Sc̄itas est ab om̄i immundicia liba. & p̄fca.
 & om̄ino imaculata mundicia. Sc̄ita sp̄s
 sc̄s vocat̄ n̄ex. vnit̄. & amplex̄. & h̄p ut i
 parat̄ ad patē. & ad filii. Ite dicit̄ domum
 dī altissimi. & h̄p ut sp̄arat̄ ad nos. q̄a om̄
 ne datū optimū. & omne domū p̄fcm̄ desir
 sum ē desitālens apat̄ hummū. apd̄ quē
 n̄ est tūsmitatio n̄ uicissitudinis obum
 beato. Ite dī fons viuis. q̄a septēphai ri
 uo dñox nob̄ fluit. Ite ignis. q̄a affectū
 i nob̄ accend. Ite karitas. q̄a n̄ solū ē amore
 pat̄s & filii. s̄. q̄a nos amantes fac. Ite sp̄i
 ritual inctio. q̄a om̄es tūbulationes mi
 danas suanas facit & uerandas. Vnde i la
 bore rehes. i estu temp̄es. i ater solatiū.
 Ite dī dī digitus. q̄a sic corporales
 res dīgitū demonstrant̄. ita p̄ sp̄m sc̄m
 sp̄inales res ostendunt̄ oculo sp̄ināl. Ite
 parachyt̄. q̄a isolations celestes mīnibus
 instillat̄. Ite in grāz collatione magnōz
 optim̄. q̄a intellectū ad cognitionē dī &
 si sp̄i illuminat̄. Quod in trinitate

Triū p̄sonarū. vnit̄ est essentie. p̄.
 Si unitate diuine natē. tres caplin.
 s̄ p̄stone. quaz p̄ma a nulla. sc̄da p̄ ge
 natiōem est a sola p̄ma. ita p̄ munem
 sp̄inationē est a p̄ma & sc̄da. Itud tam̄
 sic est qd̄ tūtas p̄sonarē n̄ excludit ab es

sentia vnitatē. simplicitatē. unīsitatē. et
 nitatē. immutabilitatē. Unus ratio
 patet p̄ h̄. quia q̄ credet dī n̄ posse se sūme
 mūnicare. negaret in eo potentia. Qui nō credet
 eū h̄ posse. s̄. nolle negaret in eo clemētiam.
 Qui aut̄ credit eū hoc posse. & uelle. s̄. nesci
 re negat in eo sapientia. Cuū iḡ pat̄ sc̄mit̄
 potuit. & uoluit. se sūme mūnicare. h̄ fac̄
 etiā habendo dilectū & condicū. h̄ est
 fili. & sp̄s sc̄s. Preteia boni ē semp̄ efficiere.
 ut ait dyonisi. Vnde cuū pat̄ sit fons bom
 tatis. ab ipso erit emanatio p̄fectissima. que
 est genitio. Ecce etiā emanatio recendissi
 ma. q̄ est p̄ modū benignitatis. & libalitatis.
 Hāc emanatio amore ē. q̄ est sp̄s sc̄s. a pat̄
 filio p̄cedens. Et bene dī amor emanati
 o libalitatis. q̄a amor p̄mī domū est. qd̄
 alibalitate p̄cedit. tu sit domū mīscerū i
 ipso dante. in q̄ oīā alta dona donant̄. H̄
 beata tūtas nob̄ trib̄ modis inotescit.
 Ip̄la enī pater in scriptis. ostendit̄ in fi
 gis. reliquit in creatis. Primo inq̄i beata tū
 tas pater in scripturis. Vnde leo papa.
 Credim̄ sc̄m tūtate patē & filii & sp̄m
 sc̄m sc̄d̄. unū dī omnipotē. uni sub
 stanțe. uni cēntre. uni potestatis. Item
 ysatas audiuit seraphim dicentia ter sc̄s
 in landē beate tūtatis. & subiungātes i
 singulari. dīs dīs labaoth. p̄p̄. messiōem
 diuine unitatis. Ite si n̄ cēntre tres p̄stone
 n̄ dīcētur in benēti. faciam̄ hoīem. s̄. fa
 ciam̄. n̄ dīcēti ad ymaginē mām. s̄. meā.
 Ite si tres p̄stone cēnt. & n̄ una substanc
 tra. n̄o dīcēti ad ymaginē. s̄. ad ymagi
 nes. Ad idem ostendendo ponit̄ in psal
 mo t̄ dīs. cuū dī. Benedicat nos deus
 dī n̄. & benedicat nos dīs. & tam̄ ponit̄
 semel h̄ p̄nom̄ eū. ubi subiungit̄ & me
 tuant̄ cuū om̄is finis t̄re. Ite Jeremias.

A a a dñe ds. Vnde qd a tñplicat. et in singu
lari dñi dñe ds. Itē apłs. Ex qm om̄ia p̄ qm̄
om̄ia. i quo oia ipsi gla in secula. No
tandū qd h̄ p̄positio. ex. dicit auctoritate.
et eē anullo. h̄ aū pat̄ uenit. qd est p̄ncipiu.
sine p̄ncipio. h̄ p̄positio. p̄ notat op̄atū
sine mediu. et eē ab alio. vnde p̄ h̄ intellig
fili. qd est p̄mū de p̄ncipio. h̄ ip̄o p̄positio. i no
tav seruatioem. et eē ab aliis. et p̄pt̄ea con
petit sp̄iu sc̄o. qui est itinera t̄a ois boni.
Ostendit etiā beata t̄itas in figis. Sig
nificat enī p̄ tres amicos Job. Itē p̄ tres dign
itos quib̄ appendit moles t̄e. Itē p̄ tres cui
t̄ refugii spacio eq̄li int̄ se distantes. Itē
p̄ t̄a difficultia ad inuectigandū. Itē p̄ tres
potas ciuitatis q̄s uidit Ezechiel. Relucet
q̄ in creatis uestigiu beate t̄itas. Cognos
cit enī in magnitudine creatar̄ potita pa
ris. In dispositione sapientia filij. In ornatu
bonitas sp̄s sc̄i. Itē in q̄libet diuiduo uic̄ies
unitate. speciem. et utilitatē. Quoꝝ p̄mū
pat̄. sed filio. t̄cū sp̄iu sc̄o appropat. uel co
uenit. Itē in sole uideas cōntiam suā. sp̄le
drem. et calorem. in quib̄ pat̄. et filii. et
sp̄iu sc̄i cognoscet. Itē in aīa sedm memo
intellectum. et uoluntate. sida p̄sonaz t̄
nitare. Itē in ierarchia celesti superior ds
ē in thronis. u. maiestas. i cherubim. ut
uitas. in seraphim. ut karitas. p̄ q̄ notat̄
t̄itas p̄sonaz. Itē in int̄utib̄ theologias
sc̄i. fide. spe. et karitate. Itē intellige in
trib̄ dñib̄ anime. sc̄i. apprehensione. cogniti
one. et dilectione. Ex predictis patet qd in na
tura creanaz corpali qm̄ sp̄uali. qm̄
etiā ex hys composita. beata t̄itas cognos
cit tam dñsimode. purū unū istoz dicit
crederis uestigiu. alius dñ et similitud.
et alius ymagō. sicut signi est notatiū in ti
tulo qd sit ymagō pat̄. ē. Denig sciend

5.

qd p̄mahtare p̄sonaz in unitate cōntiae
aut ipsam unitate cōntiae in p̄sonaz p̄alita
te. sedm b̄nhandū Scrutari temitas est. cir
de p̄cas est. noscē uita etiā est. Qd Mūl
ultiplex inuenit t̄plex est trinitas. p̄.
Trit̄itas in sc̄it̄is. Est enī t̄itas in
ciuitate. q̄ summa. et ineffabilis est. Uite t̄nitare
sunt ciuitate. Int̄ has ē una q̄ occidit sc̄i. ra
tionalis. irascibilis. concupisibilis. Aha est
qm̄ homo occidit sc̄i. suggestio dyaboli.
deletatio sensualitatis. et consensu rationis.
q̄ tria significata s̄t p̄ serpente. multere. et
muru in paradyso. Tertia in qm̄ occidit sc̄i.
ignorantia ueri. impuniti boni. concupisce
tia mali. Iuxta ē p̄ qm̄ resurget sc̄i. fides.
spes. et karitas. Itē est t̄itas p̄ qm̄ ad glām
reparam. sc̄i. t̄plex substantia. q̄ est in xp̄o.
clētas. anima. et caro. Est et aha p̄ qm̄ re
param. sc̄i. sp̄s. aqua. et sanguis. Sp̄s in qm̄
sc̄ificationis. aqua ablutionis. sanguis re
dēptionis. Hanc Iohes i canonica sua recita
Est et t̄itas alia. p̄ qm̄ ad glām reparam. u
t̄ tres dores aīe. sc̄i. cognitio. dilectio. p̄pre
hensio. Est p̄t̄ea multiplex t̄itas in crea
tis. que ē uestigiu beatissime et unitate
t̄itas. de q̄ habem⁹ sup̄ in titulo. qd t̄ita
p̄sonaz. et unitas cōntiae est. Qd Equa
Equalitas p̄sonaz in latus p̄sonarū. p̄.
Obus fistit. ut ait Augustin. Null
ius alii procedit etiā. aut excedit
magnitudine. aut superat potestate. Qd
equalitas sed hec t̄a in deo sit p̄bat. q̄a
in istis infideib̄ t̄a s̄t. sc̄i. substantia. qb̄
tas. q̄ntitas. Iḡ unitas in substantia. cau
sat ydentitytate. unitas aut̄ in qualita
te. causat similitudinem. sc̄i. unitas in q̄nti
tate. causat equalitatē. In dñum aut̄ est
equitas tantū. sedm t̄plex q̄ntitatem.
purū q̄ntitas in deo et dicit. hoc in p̄prie.

Primo scdm q̄ntitatē virtutis. q̄ est potēna.
altō m̄. scdm q̄ntitatē durationis. que ē
etūtas! tēto m̄. scdm q̄ntitatē magnitu-
dīus. q̄ ipse ē m̄ oīa! et exīa oīa! qua
q̄nter et locat omīa. Qualitas p̄sonaz a
līt uīhs trib̄ ostendit̄/inq̄ntū in creatā
triplex magnitudo regit̄. scil; temp̄is. di-
missionis. int̄uitis. Prima magnitudo ē in
reb̄ mutabilib̄. scda in corporalib̄. t̄cia in
sp̄nialib̄ creatūs. Itis ibus respondet̄ in
creatore alia t̄a. in quib̄ et p̄sonē dñm
ne s̄t equales! inde; c̄ntitas. in eē. magni-
tudo. in iūnētate et iūr̄. in posse. Dicen-
dum qđ tanta ē equalitas in t̄nitate. qđ
scdm Anḡtinū. nec est mai' aliqd duo qm̄
un' n̄ mai' aliqd om̄s qm̄ singuli. Coēne
q̄ sit diuine p̄sonē. ha in diuīis n̄ est
ponē n̄ dñō gen̄a substātie. et ad aliqd
h̄ntas uō et qualitas ibi t̄nsit in gen̄ s̄b-
stātie. H̄c equalitas et similitudo dicit̄
relationes. Et substātia qm̄mis ē tribus
p̄sonis. relationes aut̄ p̄p̄im ē simul esse.
ergo n̄llo m̄ pat̄ p̄or est filio. neq̄ scdm id
qđ absoluū est. neq̄ scd̄ id qđ ad aliqd est.
Itē ostendit̄ p̄ exemplū in natā. q̄a fulen-
dor h̄et sit a sole. tam̄ est̄ soli coēn̄. si
sol ēt̄ etiūs. Qđ ut̄ p̄sonā et essētā
uud grecos est̄ differentia. xii.

Pquatior s̄t̄ uocabula. scil; vīa usio-
nis. ypostasis. p̄sopon. H̄ ap̄l latīnos equi-
pollent istis q̄tuor. scil; essētā. substā-
tia. subsistētā. p̄sonā. Int̄ h̄ talis est̄
diffētia. Vīa sine essētā dicit̄ natām.
ut̄ humanitas. Substātia ul̄ usiosis di-
cit̄ habens natām. ul̄ substāns nature.
ut̄ homo. Ypostasis ut̄ distingubile. n̄
tam̄ distinctū determinata. p̄petate. n̄ ali-
q̄s homo. P̄sopon sine p̄sonā dicit̄ distinc-
tum cū determinata. p̄petate ad dignitatē

ymentie ut̄ p̄ter. Vnde sicut hoīes parti-
culares distincti s̄t̄ s̄ns. p̄p̄is qualitatib̄
Ita pat̄ et̄ filī et̄ sp̄s s̄ns. p̄p̄is nonom̄b̄
Sicut aut̄ greci dixer̄ pat̄ et̄ filiū et̄ sp̄m
scm̄ tres ypostases. id est. tres res. ita et̄ nos
dicim̄ tres substātias sine subsistētās. id
ē tres n̄ indigētes alia re ut̄ sint. Considera-
ta q̄cētā diuīa in se omnīo indistincta
ta est. p̄sonā n̄ in se distincta ē s̄ns. p̄p̄eta
tib̄. Considerata q̄cētā diuīa in p̄sonis
ul̄ p̄sonā. in cētā modū tenet̄ scd̄
unitatē et̄ distinctiōem. et̄ h̄ patet in approp-
atis. q̄ omnib̄ p̄sonis uenient. Et̄ ad u-
nam magis determinant̄. Nota qđ sepe sumit̄ s̄b-
stātia p̄cētā. et̄ qđ cētā nūq̄ trāsferit̄
ad signandū p̄sonā. Tres s̄t̄ diffētiones p̄-
sonē. Prima scdm̄ locū talis ē. P̄sonā ē
rationalē natūrē uidūndua substātia. q̄ sumit̄
penes natām rei. Scda distinctio ē. Hugo
de scō videt̄. P̄sonā ē subsistētā p̄ se solū
iuxta q̄ndam singulare substātia modū
q̄ sumit̄ iuxta et̄ymologīā noīs. Ut̄ enī p̄-
sonā q̄si res p̄ se stans una. T̄cia diffētio
ē magnitūs. P̄sonā ē ypostasis distincta
p̄petate ad dignitatē ymentie. Notandum
et̄ia qđ predēt̄ quat̄or. p̄t̄ ibi s̄t̄ exposi-
ta et̄ exemplificata. scil; cētā. substātia.
subsistētā. p̄sonā. diffēt̄ iū creatā re er-
noē. Et̄ in diuīis tam̄ diffēt̄ ratione.

Non est̄ De Invenitiae. da. p̄p̄.
in deo q̄ntitas diuītōis. Et̄ vī-
tis. n̄ ubiq̄ est̄ d̄s mole corp̄is. Et̄ p̄sente
a mārestatis. et̄ p̄ humē modū immisus d̄:
Et̄ nota qđ immisitas q̄tuor in d̄o p̄pletū
scil; infinitatē. incomprehēsibilitatē. inē-
cūscēptibilitatē. et̄uitatē. H̄enī d̄s si de-
rat̄ in se. sic ē infinit̄. Psalmista. Magn̄
dñs et̄ laudabilis nimis et̄ magnitudis et̄
n̄ est̄ finis. Si n̄o fidatur in preparatione

6.

ad intellectum. sic est in comprehendibili. Apis
Valitudo diuinae sapientie et scientie dei
qm incomprehensibilia sunt iudicia et iuris in
negligibles me ei. Propter hanc deinde super cheru-
bitum. id est plenitudinem scientie. et super omnem
intellensem. Si in operatione ad locum sic est in circuitum
scriptibilis. Ambitus. nihil prescriptum. nihil cir-
cumscriptum. nihil dominus. tuncas habet. non loco
clauditur. non estimatione restringitur. non etate ua-
riatur. sed si confidatur in operatione ad dimi-
nutionem. sic est eius. Apis. Regi sceloz immorta-
li immobilitate. De his deinceps dicendum sequitur pre-
dictum. Nota quod sit longitudo. latitudo.
sublimitas et profundus. Teneendum est ergo cuius-
fime quod in deo non est. propter longitudo. latitudo
sublimitas. non profundus. sed hinc methasphere sit in
deo. Sit enim in deo latitudo karitatis. quod nos
ab errore reuocat. Iohannes. Karitate pre-
tua dilexi te. ideo attixi te misericordiam. Sit enim
longitudo pacientie in eo. quod malos portat. Vnde
similat namque peccata hominum. propter penitentiam.
Ab enim in eo sublimitas sapientie. quod omnem
sensu singulariter. Apis. Ora munda et agita spiritum celorum
eius. Sit enim in eo profundus iusticie. quod pa-
catus dampnet. Mather. Ide maledicti in igne
eterni. **De infinitate dei. xv.**

Dubitandum non est deum esse infinitum.
quia cum in deo sit eadem potentia et eten-
titia. poterit quod eternitas est infinita. sic et potentia.
Vnde potest deum non ita potest in totis. quoniam pos-
sit in plura. sic et eternitas deum non est ita irre-
quoniam possit esse in pluribus. Immo si mundi eten-
titia omnes repletet. Preterea deus cum sit
reni causa efficiens formalis. finalis. non est
dicere de ipso in quantum est causa efficiens.
quod sit causa effectu. In quantum est causa for-
malis. quod sit formalis. Eadem ratione non erit
dicere cum sit causa finalis. quod sit finita. Sul-
lo in ergo dicerendum est deum esse finitum. sed non

substantia. nisi finitum dicatur ppletum. ne
potest. Sane explicitur de infinitum. scilicet negati-
ve. prout. scire despat. Infinitum
negatur deus propter negationem finis. et dicuntur
infinitum quasi non finitum esse. et hinc infinitum
est quod non est natura finiri. Infinitum prout
est quod natura est finiri. non tam finitum. Infinitum
sciripit est quod habet etiam dispositioem
ad finiendum. Pseudo in essentia diuina
est infinita. quia non habet finem. non est natura fini-
ri. Similiter si dicatur infinitum etiam in. Si vero
dicatur infinitum prout. sic non potest dici in
finita. quia non est natura finiri. immo est finitas
vita. Ide finis deus explicitur. Dicit enim tunc
natus. et secundum hunc quantum minima est potestia
infinita. quia est diuisibilis infinitum. et hinc
ideo quia instantio non est terminus in divisione.
sic nec in numero est terminus in additione.
Alio in dicitur finis idem quod perfectio. Etiam
in dicitur finis idem quod uniuscunq;. Per
timo in est deus infinitus. non secundum quantitatem
diminutam quoniam in eo non est. sed secundum quantitatem
virtualē quoniam ipso est. sed quia in deo omnino
est indivisibilis eternitas et eternitas. non potest esse in
finita unitas. quoniam eternitas est eternitas infinita.
Secundum in maria deus infinita. quia caret per-
fectione. Etiam in malitia culpe deus infinitum.
quia non est ordinatum ad finem. **De Incopre-**
Creator a creatura cogit sensibilitate di. xvi.
Non potest ad plenum in vita. non
in patre. quia infinitus ad finitum nulla est
potestio. Sciri. Tuncas sibi soli cognita est.
et hoc abscondita. Vnde Bonhard. Nihil do-
potest est. nihil incomprehensibili. quod neque
presenti cunq; rei. quoniam esse suum. Sane dixerim
omnium deum esse deum. non quia illa sit
quod ille est. sed quia ex ipso. et in ipso. et per ipsum
sit omnia. Sit enim intelligentia nostra ad il-
la lucem in accessibile multorum. quam

utius noctue. qm̄ uesperit homis ad solem.
Vnde dī dī m̄ danteis lib̄ ambulare sup̄
permas uentor. h̄ est sup̄ intelligentias
etia angelicas. Verūtamen comprehendit̄
dī m̄ aliq̄ p̄ fide in uia. Auḡt̄. Mēritis
humane acries in ualida. tam excellenti
luce n̄ fugit̄. nisi p̄ iusticiā fidei emūdet̄.
Ad idem Bonhard. Ita dī est in irrationali
bilib̄ creat̄. ut tam n̄ capiat̄ ab ipsis
Arationabilib̄ omnib̄ capi potest p̄ cogni
tionē. s; ab omni tantū capi p̄ amore. Di
cam ergo qd de deo scire possum. quid nō
fit. n̄ aut̄ qd fit. Auḡt̄. Intelligim̄ dī
sine qualitate bonū. sine quantitate mag
nū. sine situ p̄ fidenc̄. sine indigentia c
atore. sine habitu orā. itinētē. sine loco
ubiq̄ totū. sine tempore sempitē. si mū
tatione sui mutabilita faciente. n̄lq̄ pa
cētē. App̄hendit̄ qd dī p̄ specie. p̄ digni
tate. siue p̄ dignitatē mītoz in patria.
Auḡt̄. Videbim̄ tue mārestatis eātiā.
et uñq̄ eo p̄spicat̄. qd h̄ uixit p̄nī. Et
exemplū habem̄ in mari. qd se quidē of
ferr̄ in mari. et tam sōm̄ ambitū suū mōdū n̄
potest. s; h̄ uñ p̄ maris latitudinē. tum
p̄t̄ uñ vñr̄ ad tantā sup̄ficie importuna
bilitatē. h̄ iḡ terrendū qd dī in uia cognos
ce possum. qd est. in patā uosicūtē uidebi
mus. nūq̄ tam h̄. n̄ ibi qd est. C̄risis co
poralis impedit̄ tr̄plicat̄. p̄ tenet̄. p̄ sup̄fluā
luce. p̄ auſionē a re uisibili. Lode m̄ impe
dit̄ uisus sp̄nialis circa cognitioē dī. Pe
mo p̄ tenet̄ p̄cū. uñ erovers. Iohes. Qui facit̄
p̄cū in tenet̄ est. Apls. Idhuc cū legit̄
mōys sp̄nis uelām̄ est sup̄posit̄. Sc̄do m̄ p̄
sup̄fluā luce. h̄ aut̄ sit qnd̄ aliq̄s ment̄
etia sōm̄ natāha. Exemplū in ligno pu
trido. qd in nocte qnd̄am luce uidet̄ habet̄.
s; cū dies evenit̄ nihil est. Et p̄ auſionē

a re cognoscibil. s; sit qnd̄ sp̄reto in gaudi
tabili bono. rebus mutabilib̄ qd adheret.
Talui ocults cū sit ej̄ odiosa ē lux. qd p̄n
ris oculis est amabilis. Os duplicit̄ cognos
cit̄. int̄. et ext̄. Int̄ duplicit̄ qd qnd̄
qd p̄ insipratiōē qd panes datū est. A
postol. Sc̄o hōiem raptu m̄ xp̄. Qnd̄ p̄
rationatioē. p̄ qm̄ modū philosophi p̄hi
nes de deo noticiā habuerū. Apls. Inuisi
bilia dī p̄ ea qd frā s̄. sp̄nium. Ext̄. et
ciā cognoscit̄ duplicit̄. sc̄it̄. p̄ creat̄. Apls.
Videm̄ n̄ p̄ speculū. et enigmāte. uide;
creat̄. que s̄ m̄ speculū creat̄. in pre
senti. sic econiuso ipse dī erit speculū cir
atax in futō. in qd orā uidebim̄. que ad
nūm̄ gaudiū p̄tineb̄. Itē p̄ doctrinā.
Apls. Fides exauditu audit̄ aut̄ p̄ib̄ dī. si
vnu cognoscit̄ qnd̄oꝝ exauditu. qnd̄oꝝ
uñ. qnd̄oꝝ gustu. Sic qdām̄ dī cog
noscit̄. Auditu dī cognoscit̄. qd auditi
ubū dei. et p̄ id cred̄. Vñtu cognoscit̄ theo
logi. qd legunt dī in sc̄ptis. et philosophi
qd speculant̄ ipm̄ in natū. Bustu cognos
cunt soli boni. Psalmista. Bustate et uide
te qm̄ suauis est dī. Et iste ultim̄ mod̄ p̄
secūlū et cūlū est. Vñm̄ dī quod
trib̄ modis cognoscit̄ dī. p̄ abnegatioē.
ut cū dī n̄ est h̄ uñ illō. Itē p̄ emētiam.
ut cū in creatura inueniat̄ potēta atibū
da ē deo sūma potētia. et sic de aliis. Itē p̄ca
sam. ut cū p̄ estēm̄ inuenit̄ ad cognitioē cā.
ut p̄ cognitioē motū p̄uenit̄ ad cogniti
onē mouentis. Nota qd aīa sensu p̄cipi
corpoen̄ p̄ formas īmatia. tam p̄sente co
pore. ymaginatioē uo corpox similitudi
nes. h̄ est formas abst̄ctas a matia. etiam
absente corpore. Ratione aut̄ corpox natās.
Intellū sp̄m̄ creat̄. Intelligentia sp̄m̄ in
creat̄. Sc̄endū p̄cēa qd cognoscibilia qd

I

dam sū infra rationēm. quodā iuxta. qdā supi.
Infra rationēm sunt q̄ sensu p̄cipim̄. ut al-
ba. niḡ. et similia. Juxta rationē sū que
ratione p̄cipim̄. ut nūa. falsa. iusta. ut mī-
ta. Supi rationēm sū q̄ dñima reuelatione i
phendunt. Aut script̄ax auctoritate credū
t̄. ut tres eē p̄sonas. et unū dñ. De icuūsc̄p
Vbiq̄ dñ est. et tam mīsqm̄. ubiluare di. p̄v.
q̄a nec abest ulli loco. n̄ illo loco capi-
ti. q̄d q̄d. Us est in mundo. n̄ inclusus.
ex̄ mundū. n̄ exclusus. Supi mundū. n̄ cla-
tis. Infra mundū. n̄ depliis. Ex h̄is patet
qd̄ intra om̄ia. q̄a oīa replet. et ubiq̄ p̄fens
est. Ite ex̄ oīa est. q̄a om̄ia itiner. n̄ usq̄
valer coartari. S; nota qd̄ h̄ p̄positio. extra.
n̄ dicit actualē p̄sentia ad locū. S; potēnaliē.
q̄ est dei infinitas. q̄ infinitos m̄dos possit i-
plicere si cōnt. Ite ipse est supi om̄ia. q̄a ipse
om̄ib; supi stat. n̄ aliqd ei equat. Ite infra
oīa. q̄a cuncta sustinet. et sine ipso nihil sū
suffit p̄fere. Dicū etiā qd̄ dñ ubiq̄ ē. n̄ ut
ipse indiget reb; qd̄ in eis sit. S; poci' res sui
indigent. ut p̄ eū subsistant. Us enī ante
mundi istitutioēm fuit ubi n̄ est. uidelicet
in se. qm̄ ipse sibi sufficit. p̄qd patet solito
q̄stionis quordā simplicitū. q̄ querit ubi dñ
fuit anteq̄m mundū fieret. Sciedū aut̄ qd̄
aliqd est i loco circuīscriptiōne. et diffinitiōne.
ut corp̄. aliqd iō diffinitiōne. n̄ circuīscriptiō-
ne ut angls. aliqd iō n̄ sic. n̄ sic. ut dñ. Et
h̄ ideo q̄a n̄ indiuiduat p̄matiam n̄ corpora.
n̄p̄ p̄supposit' ut angls. Aliqd etiā in loco
ē parum circuīscriptiōne. et parū diffinitiōne.
ut corp̄ xpi sub sacramēto. qd̄ est totū sū tota
hostia. ita qd̄ n̄ excedit illas formas. et secundū
h̄ est ibi circuīscriptiōne. Sit q̄ sic sub hosti
a qd̄ iō ubiq̄. et ibi quodam̄ diffinitiōne.
Corp̄ aut̄ xpi licet n̄ sit ubiq̄ cū sic cira-
ta. n̄ equari possit in h̄uīndi creator. in

plurib; tam locis est. id est diuisis hostiis. et
h̄ est p̄pt̄ unicēm ei' ad creatōrem. Vnde me-
rito habet ampli' qm̄ alia creatā. scilicet qd̄
in locis plurib; possit ē. Ex p̄edēs patet
qd̄ esse ubiq̄ simplicit̄ soli creatori mentit.
S; i uno loco creat̄. In plurib; n̄ locis ē.
et n̄ ubiq̄ suavit̄ corpori ihu xpi. Nota
qd̄ dñ multipliciter est in reb;. P̄ natām' sic
ē ubiq̄ potentia. p̄sentialit̄. cōntiahit.
Ite p̄ grām' sic est in bonis. Johs. Q' ma-
net i me. et ego in eo. h̄ fert fructū multū.
Ite p̄ glām' sic est in rationali ut iūtas.
In icuūsc̄p. ut bonitas. In aseb; ut
potestas. Ite p̄ unionē. sic fuit in uīto v̄
ginis. unit̄ humāne natē xpi. in sepul-
chro. unit̄ carnē xpi. iī infiō. anime xp̄.
Ite dñ dicit ē. scilicet alicubi p̄secutor̄ reue-
lationē. Benefi. Vnde dñs est i loco isto et e-
go nesciebam. Ite p̄ excellētē uestigiorū
rep̄sentatiōnē sic dñ ē i celo. q̄a ubi maxi-
me velicer sua potentia. sapientia et bo-
nitas. Ite p̄ natē ydempritatē. sic est fili' i
patre. et pat' i filio. et sp̄s sōs i uīp. Ite
p̄ miraculor̄ opatiōnē. Secodi. Vigili' dei ē
hic. Ite p̄ seruatiōnē et gubernatiōnē. sic
est i mundo. Ite dñ est i seipso. n̄ alpha
et o. secundū idem. Vnde ubi tunc est; cū p̄fet'
eū nihil est. Tuc ubi n̄ i se. qm̄ sibi
sufficit ipse. Et sic cessat q̄stio stultorū
ut supi. Ite ipse est i mundo n̄ rex i reg-
no. Einhard. Us ubiq̄ regnat. ubiq̄ ipat.
ubiq̄ maiestas ei' oīa replet. iplectetur
iūlūsa. Ite i anglo ut decor i q̄ntū
iūtas. et sic sapox i q̄ntū bonitas. Ite i
ecclia. ut pat̄familias in domo. Vnde illis
Pobiscū sum usq̄ ad iūlūsationē scilicet.
Ite i elcīs ut liberator a malis. et adiutor
i bonis. Vnde Einhard. Us est i creatis
mirabilis. i hominib; amabilis. i ange-

his desiderabilis! in scipio incomprehensibilis. **I**n rebus intelligibilis. **I**te in rebus est ut tunc et horum. **A**ugustinus. **I**ni te dimittit quod ut nisi ante placido ad te natum. **I**te ecce non est in dampnatis. ut tunc et horum. **U**ni simus. **O** te dimittit quod ut non ad te natum. **N**on enim manu domini potius effugere. **P**salmista. **S**i ascendit in celum tu ille es. si descendit ad infernum ades. **S**i vero dubitat utrum sit deus in diabolo. **S**cindit quod quedam sunt nomina que important naturas. **P**ut sunt naturae. In his secundum est quod deus sit. **S**ed alia per que intelliguntur diversitates ut diabolus? de quibus non est secundum quod insit deus. non addat in quantum spiritus vel aliquid tale. **D**eus est in anima fidei sicut sponsus in thalamo. rex in regno. frater in castro. **I**te sic magis in scolis. fons in ortis. lux in tenebris. **I**te sic thesauri in aere. vini in cellario. carbunculi in auro. **I**te ut manus in arca. sigillum in carta. medicina in apotheca. **I**te sic cythara in mundo. umago in speculo. mel in favo. **I**te sic fructus in arbore. oleum in lampade. lumen in ualle. **D**e Eternitate.

Quidam deus ubique non tam aliquid te dicit. **X**viij. **L**oco itineri. sic eternus est. non ullo tempore mensuratur. **N**on enim pertinet ei persens tempus. non presentium. non futurum. **N**onque persens tempus manes esse non habet. quia pertransit. deus autem se semper manet idem. **V**nde hylaritas. **S**ic non est accidens deo. sed subsistens unitas. et manes causa. **S**imiliter tempus presentium non est non habet esse subsistens. sed deo dicitur in psalmo. **I**psi gibunt tu autem primates. et anima tua non deficiunt. **I**udem in tempore futurum non est. sed expectatur. deus autem semper est. **V**nde certi. **S**ola materiens alpha et omne sine principio. et finis sine fine. **C**um enim deus omnino simplex sit. non habet in se principium contrarium quod est causa

corruptionis. **Q**uid autem sit eternitas secundum rem. sciendum quod papa dicit diuinitas non sine principio. et sine fine. et sine mutabilitate. **T**er tamen huius eternitas soli diuinitate natum. in quod est. diuinitas immuta. **E**t eternitas non secundum etymologiam dicitur quod extra terminos. quia caret tam initiali quam finali. **S**ecundum distinctionem Boetii in libro de solatione. eternitas est intinuabilis. non tota similitudine. et perfecta possitudo. **A**d cuius distinctionis intelligentiam notandum quod in quibdam est intinuabilitas simplex. quia ex parte ante. et ex parte post. non sunt generalia et corruptibilita. **A**d quorum distinctionem ponitur intinuabilis. et bene ponitur illud pugnatioem. quia simplicitas et puritas divina nullorum metu manifestantur quam per remotionem. ut ait Dionysius. **E**t est ratio quia simplicitatem esse non potest intellectus per comprehendere. et ideo ex negationibus eorum que ab ipso remanent manuducit intellectos ad ea aliquibus cognoscenda. **I**te in quibdam est intinuabilitas exterior. sed non unice. non in corporibus celestibus. **A**d quorum distinctionem additur unice de deo autem dicit Augustinus. **O**rdine sol dicitur haber intemperitatem. in omnem enim mutabilem naturam nonnulla mors ipsa est mutatione. quia facit in ea aliquod esse quod prius erat. **V**nde homo quando nascitur quodammodo incipit mori. **I**n quibdam est intinuabilitas unice. sed cum missione. et infelicitate. ut in demonibus et dampnatis. **A**d quorum distinctionem additur in cuius intellectu est vocem ditatis felicitatis. tunc enim possitudo aliquid habet rei. cum ad libitum habet. **I**n quibdam est intinuabilitas unice possitudo. sed tam non tota. ut in hominibus bonis ante iudicium. quorum est beatitudo secundum partem anime. et non corporis. **A**d quorum distinctionem dicitur tota. quia totum non est diminutum. quod nihil est

ext. In quibdam est intinabilitas inter possesso tota. ut in angelis beatis ante indicu. quia secundum totam suam substantiam felicitate habent. et intinabilem uitam. sed tam non simili. cum aliqua sit pars successio revelationis. et gaudiorum. ad quos distinctionem ponitur simil. Itē in quibdam est intinabilitas inter possesso tota simul. sed tam non perfecta eo in quod nos dicimus perfectum nullo indigens. sic est in angelis. et hominibus beatis post indicu. Ad quos distinctionem additur perfecta. id est nullo indigens ad suum unum esse. Pater ex predicta distinctione. quod distinctiones tres ponuntur ibi. quae sunt inseparabiles ab eternitate increata. quia deus est scilicet immutabilitas. ibi intinabilitas inter tota simili possesso. Itē immutabilitas ibi. tota simul. non enim variabile est totum simili. Itē simplicitas. ibi perfecta. Itē enim si me perfectum est. cui non est possibilis aliquis additio. Propterimum separatur deus ab omnium corruptibili. Pro secundum ab omni variabili. propter ipsum ab omni corruptibili. posito. Itē nota illud quod principio et sine caret. dicitur eternum. ut deus. cui est intinabilitas est. sed quia habent principium et sine caret dicitur et perpetua. ut angelorum et hominum. Quae vero principium et sine habent dicimus temporalia. non sive corruptibilia. vegetabilia. et sensibilia.

Gratias. De immutabilitate dei. xviii. Immutabilis est deus et immutabilis. E immutabilis. quia non cadit in eum motus accidentalis. id est augmentum. Leo pp. Simplicia diuinatatis naturae nihil addi vel minus potest. quia semper est quod est. Itē non dimittio. Malachie. ego deus. et non minor. Itē non altatio. Jacob. Apud quoniam non est transmutation. non incipiendum obirent. Itē non secundum locum mutari. quia ubique presentis est. Igitur. Celi et terram ego ipso. Immutabilis autem est. quia non cadit in eum motus substanti-

alis. qui est de non esse. ad esse. ut est generatione. quia in eum non habuit. non ille. qui est de esse. ad non esse. ut corruptione finem habebit. Illud enim solus in nihil est immobile. quod est de nihil. Est etiam immutabilis ex eo quod non cadit in eum motus ex operatione. non a solo deo meruit in operatione generationem esse. Unde Propterea. Stabilitas. quia manens. dat cuncta monstra. Unde quando re aliquid deus facit. tunc non fit impulsionem de morte. sed in re circa quam operatur. Quid autem deus fecerit. predicari subversioem numeri. et predice mortem ezechiae. quod neutrum accidit. in talibus non mutantur deus. filii quod ab eterno secum habunt. quia immutare subintenda erat secundum merita. et ezechiae mortuus secundum causas infraiores. Sed huius non impinguetur dumne potest. necesse sit. Itē tripliciter distinguuntur motus. scilicet natans. violent. et voluntari. Natans est. quia natans tendit res ad locum proximum. Motus autem violent est. quando res aguntur ex extremitate suum. sed motus voluntari est. ut in animalibus quod currit. et comedit. vel operatur. Et iste motus est medi inter motum natalem. et violentum. quia partim est natans. scilicet in quantum voluntas primum actum. sic causa effectus suo. Item partem est violent. in quantum mouent membra sua motum suum natalem. propter quod etiam lassitudinem ex motu inquietum. lassitudinem. Itē primo in motu non est in deo. sed natans. et huius propter quatuor rationes. Prima est quia omnis motus est ad generationem. et propter indigenitatem. ut dicit philosophus. scilicet deus nullus egreditur. Secunda est. cum sit ubi propter non haberet necessitatem de loco ad locum mouendi. Tercia est. quia in eo non est quietus vel leuitas. propter quod si res vel deorsum moveatur. quarta est. quia cum deus in seipso semper maneat. non habet necesse se locum proximum et sibi natalem ex se querere. sic alio creare. Itē secundum non mouetur scilicet motu violentio. quia non sit ei violentia. Job. Si

fortudo querit. robustissim⁹ est. **I**te cito
in nō mouet. scilicet voluntarie q̄a in operatio-
ne nō lassat. ut aīalta. Preterea nōa mens est
instabilis. q̄a in p̄ficiū. in deficitū. in remi-
niscētū. in obliuiscētū. in nolum⁹. in nolum⁹.
in diffusis cogitationib⁹. et affectionib⁹. atq̄
filis huc illuc p̄nagant. Usū aut̄ haber-
se semp̄ equalit̄. et immobilit̄. **I**te est aliud
mot⁹ circularis. ali⁹ rect⁹. ali⁹ obliquus. Cir-
cularis mot⁹ est corpor⁹ sup̄ior⁹. per firma-
ritum mouet. nō scđm substantiā. s; scđm
formā. ut dicit philosoph⁹. h⁹ est dicē q̄a nō
mouet ad locū. s; in loco. Mot⁹ aut̄ rect⁹
est sursum vel deorsum. scđm qđ corpor⁹ infor-
ma mouent. p̄p̄ leuitate vel ḡuitate. Mo-
tus aut̄ obliqu⁹ composit⁹ est. ex circula-
ri et recto. Unde qđ effect⁹ habet. a motu c-
irculari. qđ nō linearit̄ mouet. habet aut̄
to. Nullo aī istoī modor⁹ mouet d̄s. q̄a
pietas istoī motuī nō quenunt ei.
Possim⁹ tamē dicē qđ isti mot⁹ dō suem⁹
mystice. ut dicāt moueri motuī circulari.
omia regendo et gubernando. **I**st⁹ motu re-
cto bonos remunāndo. **I**st⁹ motu obliqu⁹. p̄p̄
sos a pccis mundando. **S**ed m̄ possit dñs
qđ mouet d̄s motu natūrali. q̄ sc̄hœt in
clara bonitate omib⁹ creatib⁹. p̄ tactu eaz se
municat. **I**te motu uolento. q̄ pccores
dāpnat. **I**te motu uoluntario. quo cūcta
mēe seruat. **S**ic potest expōm dictionem
philosophor⁹ q̄ assignat motuī a centri ad
centruī. et circa centrum. quoniam d̄s
mouet ad centruī. incarnatione. a centri
in ascensione. circa centruī. in p̄dicatiōe.
pro h⁹ et hys similia d̄r in lib⁹ sapientie
Ip̄s scđm mobilis et stabilis. Mobilis est
q̄a facit scđm mobiles ad opandū. et p̄fi-
ce in bono. Stabilis aut̄. q̄a dat in bono
p̄seuare. Vel mobilis in ma. Stabilis ī

patia. Vl⁹ mobilis ī actuī. stabilis ī quiete
placitis. ul⁹ mobilis ī alijs scđis. stabilis ī
xpo. **I**saias. Requiescer sup̄ euī spiritus
dñi. Scendū qđ operationes quedā attribu-
unt deo scđm causalitatē et cēntri. ut
scire. quedā scđm causalitatē et nō efficiā.
ut comedē curre. quedā cēntiam nō causa-
bitate. ut creare ul⁹ iustificare. autoriza-
re quedā nō sic. nō sic ut p̄care ul⁹ mentiri.
Simplex est d̄s. **D**e Simplicitate di-
c̄t angls. et anima. s; differenter. p̄.
quia in deo idem est. qđ est. et quo ē. et h⁹ est
perfecta simplicitas. **B**inhard. Sola increata
natā uendicat sibi hanc simplicitatē.
ut nō aliud et aliud. alibi. et alibi. m̄ et m̄
inveniat in eo. Semper qđ habet. et quod
est. Semper et uno m̄ est. **S** in angelō et ani-
ma differet qđ est. et q̄ est. et ideo ē ibi quedā
alitatis et p̄positio. licet ibi dñs nō sit q̄n
titatis. **V**nde M̄curi. In sup̄ celesti ē um-
itas. in celesti alitatis. in subcelesti pluralitas.
Simplex est itaq̄ d̄s in cēntia. q̄a nihil ei
accidens ē potest. immo p̄fecta simplicitas ibi
ē. cum nō sit passibilis additio ibi. q̄a qđqđ
est in deo. d̄s est. **V**nde Leo papa. Simplici-
tatis naturae nihil addi vel minui potest.
q̄a semper ē qđ est. cui p̄p̄um ē. cui semper
num ē esse. cui idem est unius et intelligere. **R**e-
vuntam multiplex est in donis q̄a scđm
aptm. aliū datō sapientie aliū sime sc̄e. et c.
Jacobi. Omē datō optimū. et omē donū p̄
factū desursum est descendē a pat̄ liminū.
Non est in deo p̄positio partiiū integrū.
ut in domo. nō partiiū potentialium. ut in
anima. nō genis. nō differentiis. ut in spe-
cie. nō matre. nō forme. ut in corpore. nō co-
cautionis unitatiū. ut in numero. nō quid
est. nō quo ē. ut in angelō. nō substantie
et accidentis ut ī iduiduo. nō substantie

corporee. nō incorporee ut in hoc. De his
Bnard. Nō partib' constat d's ut corp'. nō
attib' distat. ut aia! nō forma subtilat u'
omne qd' fēm est. Id p'm ecclā ostendit ratiō.
qā cū omne compositū sit postūs sūs xpo
nentib'. nō p'mo qdqm sit p'us. operet d'm
q'pmū est p'ncipū. nō esse p'positū. P'retēa
nullū compositū est sūn' tonī cē. Us igit'
cū sit sūn' cē. nō erit p'posit'. Bnard. Nō est
forma d's. forma ē. nō effectus ē d's. effect
o est. Nō est p'posit' d's. simplex est. **De Ex**
Bonne dignitatis ex **cellētia di. pp.**
Excellētia est tanta qd' de dēo mens co
gitans deficit. cū sit incomprehensibilis. sc̄nt'
cū nō p'cipit cū sit inuisibilis. lingua cū nō
explicat. cū sit ineffabilis. temp' nō misurat
cū. cū sit incommunabilis. loc' eum n' caput. cū
sit intranscriptibilis. Sc̄ptura n' explicat cū.
cū sit inestimabilis. intus n' attingit eū. cū
cū inaccessiblis. Defidia + uota tñsgredio. cum
sit incomparabilis. breuit' omnis creatā ad
eū parata defectū habet. qā finiti ad itinētū
nūla est p'portio. Ecce patet qd' excellētia
diuina nullo egēt. qā ipse sibi sufficiens
sūme lōn' est. n' enī indiger corpore ut sit. n'
loc' ubi. l'ahcubi. n' temp'. ut aliquid. n' can
sa. u' alhunde. n' forma ut matia. n' subre
to mō sōsistat. ul' cū assistat. Sō + alia que
soli diuine maiestati menuit. + nulli alie
creatē. in quib' excellētia sue dignitatis ap
parer. sic ē om̄ipotētē. omnia scientē. quia
agnoscit omnia p'sentia. p'retita. + futū. +
oia singularia simil actu. sol' cognoscit ea
q' subsunt libo arbitrio. + cogitatioēs hōim
solus cognoscit seipm. Itē ad ipm solū ym;
ubiqz p'sentem ē. res creare. i' instanti ope
ri. in operatione q'ctum ē. miracula facē ex
auctoritate. de qualib' creatā facē qd' uult.
uoluntatē hōis cogē. i' istu ocuhi mortuos

9

suscitare. ecclēme anime illab' p'cta dimittē.
grām infundē. in igne p'p'emo corp' suare.
Ondo aliqd' creatē nānur. qd' p'petit creator!
nūne excellēt' de dēo d'r. ut si in creatā est po
tentia. sūma in dēo sit potēt. Si sapientia in
ipsō sit sūma sapientia. i' sic de alijs. Unde et
hu'modi dicunt' de dēo in simplicitate. p'p' qd'
d'r potentissim'. uistissim'. p'secutissim'. sapienti
sim'. optim'. pulchrim'. dulcissim'. misericordissim'.
altissim'. amantisim'. mirabilissim'. desi
dantisim'. dantisim'. uacissim'. fidelissim'. i' sic
de alijs. Aug'ntim'. in hb' de initate. Operer ut
sūme uire. + cuncta sentire atq' intelligere
+ mori. + coeripi. mutari qd' nō possē. nō corp' cē
f' sp'm cē omnipotentissim'. uistissim'. specio
sūlissim'. optim'. beatissim'. fateam'. Potest + p'c'
auctoritatē ratio assignari. qd' bona sū excellē
ti in dēo qm' in creatura. qā semper aliqd' ē nobis
l' in causa qm' in causa. Videm arā qd' aq'
prior ē in fonte. qm' in rivo. Radj qd' solis sū
lucidores in ipso sole qm' in aere. + dulcedo ē
major in melle qm' in melito. **De Notion**
Notiones sū qm' videt. patētias. b's. ppj.
sūlato. p'c'lio. p'c'lio. inascibilitas. immunitas
sp'ntatio. Prima est patēt. sc̄da filii. tria sp's sci
q'nta patēt. q'nta patēt + filii. Ex quib' pater
qd' tres notiones insunt patēt. due filio. una
sp's sc̄d. Tres p'me tamē notiones dicunt'
p'sonales. eo qd' p'sonas faciant. + eas. p'p' dis
tinguit'. + ille sole. tres vniuersitatis tūm p'so
nar. quib' p'sone dicunt' tres. Unde hic patēt
p'ses habeat. p'petates. tam patēt patētate tā
tum. un' est. vn' enī patētate ē in diuis'
in se. + diuis' ab alijs. Inascibilitas autē
est in patēt. + sumit' p'natue. eo qd' ipx sit
a nullo. + tantū patēt notificat. sic omnis nō
signata p'p' ipm distinguunt' a signatis. Si
multū immunitis sp'ntatio. est una notio. + illa
vniuersitas est in patēt + filio. + ē distincta ab

omni alia nonone. Notandum ergo quod p[ro]p[ter]e lo-
quendo tres p[re]petates p[er]sonales s[unt]. scilicet patrini
tas. filio[n]s. p[ro]cessio[n]is. q[ua]d p[er]sonalis p[re]petas est
q[uod] vnu solum nomen p[er]sonae et ea ab omni alia
re distinguuntur. Relationes vero quatuor s[unt].
q[ua]d una est patris ad filium. scilicet patrinitas. ali-
a est eternis filii. filio[n]s. tertia est patris et fi-
lii ad spiritum sanctum. scilicet munus spiratio[n]is. quarta
est eternis. scilicet p[ro]cessio[n]is. Notiones autem sunt
quinq[ue] q[ua]d quilibet relatio est notio. et p[re]terea in
nascibilitas q[ua]d patr[is] nomen p[er]mutationem re-
lationis ad aliud principium. Notiones ha-
bent multa nota. Dicunt enim notiones
q[ua]d p[er]sonas notificantur. dicuntur et distinc-
tiones q[ua]d p[er]sonas distinguuntur. Itē relationes
q[ua]d p[er]sonae p[er] eas adiuvarem reficiuntur.
Dicunt p[re]petates. q[ua]d p[ro]p[ter]e inst[ant] p[er]sonis. No-
ta regula notiorum. Nulla notio de aliquo pre-
dicatur. Itē quilibet notio est illa p[er]sona cui ē
est. Itē quilibet notio est essentia diuina si-
bus. Item omnes notiones s[unt] una essentia.
Itē nulla notio inest diuine essentie ut dis-
tinguatur eam. q[ua]d ipsa nō distinguuntur nō dis-
tinguitur. Itē notiones super abstractum
p[re]dicant de essentia. sed nō superate i[n]cremunt.
Vnde bene dicitur essentia est patrinitas. sed nō
dicitur essentia est generans. Itē notio importat
dignitatem. Itē supposita notione. nō suppo-
nit p[er]sonam. q[ua]d aliquid nomen notioni q[uod]
nō nomen p[er]sonae. Notioni enim p[ro]p[ter]e nomen
distingue p[er]sonae vero distinguuntur. De Nomina
omne nomen quod de deo dicitur. nō diuinis. xxv.

Sicut autem est essentiale. aut est p[er]sonale. aut
notionale. Essentialium quedā s[unt] substantia
ut dicitas. creator. et similia. Quidam
nō s[unt] adiectiva. ut cimis. boni. imme-
sis. et similia. Personalia s[unt] patr[is] et filii. et sp[iritu]s
scilicet. Notionalia s[unt] ut patrinitas. uniuscibi-
litas. et huiusmodi. De his notandum quod

nomen essentiale substantium et abstractum. p[er]
sona nullo modo potest trahi ad supponendum.
Vnde falsè sunt hec essentia genit[us]
essentiam. ut dicitas dicitur. et recta littera esse
natura sunt. trahi possunt ad supponendum. p[er] perso-
na. et h[oc] p[er]sona notionalia ut propositiones notio-
nales. Vnde ut sit dicitur. genit[us] dicitur. creator ex
actore. ut dicitur de deo. Similiter de nominibus q[ua]d me-
dia s[unt]. ut h[oc] de lumine. Itē h[oc] nomen sapien-
tia hec abstractum sit. tam potest ex usu su-
mi q[ua]d concretum. ut sapientia de sapientia.
Essentialium autem adiectorum quedā p[re]dicant p[er]
diuinā essentiam. ut boni et ens. q[ua]dam diuinā
essentia motando p[er]uationem principij. et finis
ut eternus. ut certe mensē localis ut immensus. Quidam
principaliter signant diuinā essentiam. et q[ua]-
notant essentiam in creatura. in actu ut iustitia.
creat. ut in habitu ut iustitia. misericordia. ut imp[er]sona
ut omnipotens. H[oc] quedā uba quoque non signifi-
catio. nō modus significandi quenam deo. ut
currit. ambulare. Quedā s[unt] quoque significa-
tio quenam deo. sed non modus significandi. nō crea-
re. facere. Quedā nō sunt quoque significatio et
modus significandi deo quenam ut pater in h[oc]
modo. sib[us]. Eccl[esiastica]. Et est. misit me. Nota quod
omnia q[ua]d sunt p[er]fectionis de deo nō dicuntur.
q[ua]d autem sunt imperfectionis. aut nō dicuntur.
aut secundum assumptionem humanae naturae dicitur.
aut translatione. Itē in diuinis s[unt] modi p[re]-
dicandi. scilicet p[er] modū substantiae et relationis.
Et substantia continet unitatem. et relatio multi-
plicat trinitatem. Nomina nō quedā dicuntur de
deo etiam. ut dominus. et misericordia. q[ua]d connotant
essentiam in creatura. secundum habitum. Quedā rem
realiter ut dominator. et miserator. q[ua]d connotant es-
tentiam in actu. Quedā pluraliter. ut p[er]sonae. q[ua]d
dam singulariter. ut dicitur. Quidam p[ro]p[ter]e ut p[re]petas
personalia. Quidam apparet ut sapientia. potencia.
quedā positivae ut iustitia. quedā p[er]uatione ut i-

mortalis. et h[oc] magis p[ro]p[ter]e dicunt[ur] de deo q[uod]m pos-
titua. q[uia] melius dicit[ur] de deo quid n[on] sit. q[uod]m q[uod]
sit. quedam translatum sit que symbolum de
deo dicunt[ur]. ut agnus. leo. quedam confusa ut im-
tas. t[er]minus. q[uod]dam relative ut equalis. similes.
quedam respectu ad creaturas ut creator. refugi-
um. et h[oc] nomina si dicunt[ur] dei relatione. ad a-
lma. s[ed] alioz ad d[omi]num. **D**uo s[unt] p[ri]ncipalit[er] nomina
scilicet q[uod] est. et bonum. p[er] primi significant e[st] dei ab
solutu[m] in se[st] et sic considerat ut infinitu[m]. q[uia] dicit[ur]
substantia infinita. cu[m] sit nomen infinitu[m]. p[er]
suum nominem esse diuum ut causa fecit enim d[omi]n[u]s
omnia p[er] bonitatem suam. In theologia supponit
q[uod] et h[oc] p[er] haec nomina essentia ut d[omi]n[u]s. deitas.
potentia et essentia. natura. It[em] supponit q[uod]s.
cu[m] supponit persona. It[em] supponit que. cu[m]
supponit nono. Preterea p[er] neutrū gen[us] supponit
substantia diuina. p[er] masculinu[m] persona. p[er] femi-
nu[m] nono. Ille patet q[uod] nō debet in ymno
cantari. vñ pat. s[ed] uniu[er]s[u] pat cu[m] filio. q[uia] pa-
t et filii. n[on] sunt in persona. s[ed] uniu[er]s[u] in substantia.
Nihil digne u[er]o. Q[uod] deus est inestabili
p[ro]p[ter]e dici potest de deo. p[ro]p[ter] lis. xxiv.
et excellentia. Illo enim p[er] no[n]ia de deo. p[er] lo-
gismu[m]. q[uia] nomina significant substantia cu[m]
qualitate. et ita intelligi compositio forme c[on]cep-
tu[m] matia. que in deo n[on] est. n[on] p[er] prononia quia de
deo dicta. carent demonstratione. Illo enim potest
ibi esse demonstratio ad sensu. cum sit incorpo-
reus. n[on] demonstratio ad intellectu[m]. cu[m] sit incon-
nosciens. Si ergo dicas q[uod] hu[m]odi. p[er] nomina
suum p[er]sonam si cadant a demonstratione et
relatione cassa s[unt]. et uana. dicendum q[uod] est ibi
demonstratio ad fidem. Nec etiam p[er] iuba que cu[m]
modis. et formis. et temporib[us]. sine agendi u[er]o
paciendi significata sunt. s[ed] talia n[on] cadunt
in d[omi]num. Nec p[er] participia cu[m] significatur natam
notis et ubi. Nec p[er] alias partes orationis. q[uia]
n[on] s[unt] subiectib[us] u[er]o p[er]dicabiles. Ex h[oc] yatis;

q[uod] n[on] possim[us] nominare p[er] distinctionem. s[ed]
qualitatu[m] p[er] continuacionem. Vnde Bernardus.
D[omi]n[u]s est d[omi]n[u]s. ex quo omnia. p[er] q[uod]m oia. in quo
oia. quid est d[omi]n[u]s. q[uia] nihil melius cogitari potest.
Iudicium est d[omi]n[u]s. voluntas omnipotens. benevolentis
sima virtus. eternum lumen. immutabilis in
tuo. summa beatitudo. insibilis et inaccessible
in se. in suis spectabilis. et sol mirabilis. Mul-
tis modis assitit aliud de deo. Remo p[er] na-
turali ratione. que dicitur q[uod] unus deus est.
remuniatrice bonorum. et punitor malorum. Sed
p[er] fidem. qua dicimus d[omi]n[u]s esse unum in substanci-
ta. et ipsum in ypsilonis. Icio p[er] sacram scrip-
tam. Oratio p[er] rationes p[er]babiles. quanto p[er] pre-
dicationem extorem. s[ed] h[oc] modis duob[us] ul-
timis n[on] est intendendum. nisi habeant fir-
mitatem ab aliis tum predicatorum. Sit enim regla.
q[uod] quicunque assitit aliquid de deo. q[uod] n[on] est
sibi etiam p[er] rationem naturali. ut p[er] fidem. ut
p[er] placitum scriptum presumit et p[er]cat. **D**e yde
dee reru[m]. et exemplar. 18. et lib[er]to vite. xxv.
Ser rationes. sic s[unt] in deo. q[uod] ydea. impor-
tant causam efficientem. formam effectum. si exem-
plar. causam formalem. ratio vero. causam finia-
lem. Vos enim omnium reru[m] est principium aq[ue]-
suum. et forma exemplaris ad cuius ymagina-
tionem sicut. et finis ad q[uod]m s[unt]. H[oc] tamen sic differit
a se. q[uod] exemplar unus est q[uia] exemplar motu
causalitate. causata non in causa uniu[er]s[u] s[unt]. s[ed] ra-
tiones et ydee sicut plures. q[uia] ista respectu reru[m]
dicuntur. Sunt itaque plures ydee. q[uia] notant
cognitionem. cognoscibilia autem distinguitur
et cognoscente. Similitudines et rationes in deo s[unt]
plures. q[uia] singula creata s[unt] p[er]vis rationibus.
Ab aliud enim dicitur ut aut Augustinus. equum ea
ratione creatum. q[uia] hominem. Dicendum ergo
q[uod] latet rationes in deo et ydee sunt una uita
et una lux. et centraliter dicuntur tam plures ran-
ones et ydee p[er] pluralitatem ydeorum. cuius coe-

Habemus in naturis. Videm enim quod omnes
linee circuli unum in centro remaneant aut
difficiuntur a circulo ab innatu. Sed autem ydeas ut di-
ctum Augustini forme principales rerum que di-
uina intelligentia geruntur. Vicendum ergo
quod sic in mente artificis prius est forma regum
exeat in opere sic ydeas rerum ante mundi cre-
ationem in mente creatoris erant. Nam enim ex te
se aliqd inspiciebat secundum quod mundum faceret.
Ex hoc pater. quod omnis creatura prius in deo excep-
tit. quoniam in se ipsa. Unde cum ab eo per creationem
procedit. ab ipso quodam distare coepit. Unde
rationalis creatura ad ipsum redire debet. cui
per me munda sunt. etiam ante quoniam est. sed hoc
per ydeas. que non aliquid quoniam ipse deus est. et erat.
Sic autem ad locum unde exierunt flumina re-
tinentur. Res per ut in deo dicuntur vita. que
importat rationem boni. Iohes. Quod factum
est in ipso vita erat. Dicuntur etiam lux. que
importat rationem veri. Augustinus. super Genesi
Creatae in deo sunt lux. Hanc autem ideo dicuntur.
quia non sunt mala. neque falsa. Differuntia est
in exemplaribus. et liberis unitate. et speciebus. Exem-
plar namque respectu rerum ut essentium. lib-
eris respectu rerum ut redemptorum. sed speciebus
respectu rerum ut essentium. De libro unitate sic
dicit hugo de sancto victore. Librum unitate est unus
origo eterna. incorruptibilis eternitas. cogni-
tio unita. scriptura in delibilibus. inspectio de-
sidabilis. doctrina factis. scientia dulcis.
profunditas inscrutabilis. ubi innumerabi-
lia. tam unum ubi omnia. In una vero
hoc loquendo multipliciter est in deo. Sicut na-
tus in arbore. apes in flore. natus in luo-
re. sessilis in thalamo. thesauri in agro.
scriptura in libro. obsessus in castro. auclia
in mundo. pisticis in ruvo. quilibet res in su-
o ipso. Stella in firmamento. ymago in speci-
lo. cera in sigillo. gema in aurio. mel in

fano. **D**e appropriatis diuinis naturis uel
nam omnia esse ipsorum. p. gen.
tralia. omnibus ipsorum equaliter con-
uenient. approbatur tamen patre potentia.
filio sapientia. bonitas spiritus sancti. h. est. pro
e exclusione carnalis medios ne videatur
patre ratione antiquitatis credat importans. et
ne filii ratione uincens credat insipiens.
et ne spiritus sanctus ratione impetuositatis credat
credens. H. ratio pertinet ad simplices. Alia per-
tinet ad sapientes. quia potentia narrabit per
redit sapientiam. intellectus bona voluntate
De attributis itaque est loci duplicitas. aut
secundum rem. sic omnino unum vel idem sit. non appri-
pantur. aut secundum rationem. sic ex parte quædam ap-
plicantur. quædam non. Nam approbatio non est aliud
quoniam specialis attributo. ratione alii co-
sideruntur cum ipso illi persone. Sic habet si-
multitudinem potentia cum patre. quia est pri-
mum utile. et sapientia cum libro. et bonitas
cum amore. Precedam approbatorem habet con-
suetudo scripture. quod opera manifestan-
ta potentie patre attribuitur. sapientiam si-
bio. bonitatem spiritum sanctum. Hylari. Alia approba-
tio talis est. et unitas in patre. quia non habet pri-
mum inceptionis. non principium eendi ab alio.
Species in ymagine. id est in libro. quia summe
pulchritudo. usus in numeris. id est in spiritu sancto. quia
summa perficiuntur. et ymaginatur. Studi
alii ubi insinuat Augustinus. In patre unitas.
in filio equitas. in spiritu sancto unitatis
equalitatisque connexionio. Convenit autem
patre unitas. quia sic unitas a nullo descen-
dit. et omnis pluralitas ab ea defluit. Sic
de patre a nullo est. et alte persone ab ipso sunt.
Preterea sic unitas de se gignit unitatem.
ita patre de se gignit aliam se. id est filium.
In filio autem dicitur esse equalitas. quia equitas
patris non solum in potentia. sapientia. et

bonitate! si etiam in h[ab]ita f[ac]tis pat[er] dat suā
bonitatem alti p[er]sonae. sic et filii. In spū scō autē
est virtutis equalitatis q[uod] in cōcio qui est a
mōe ambo sc̄h; pat[er] & filii. H[oc] quarta app[ar]a
tus est q[uod] in patre est ratio p[ri]ncipandi et
originandi. q[uia] sūme p[ri]ncipium. In filio uero
ratio exemplandi. q[uia] sūme pulchritudine. In spū
scō ratio faciendo q[uia] sūme p[er]ficiū & bonū.
Potentia dei **De potentia d[omi]ni. xxvi.**
duplex ē sc̄h; absolute & ordinata.
Multi potest p[ro]mo in que nō potest sc̄h; m[od]o
q[uia] multa sibi sunt sine potentie. que nō sub
sunt sibi. ut ordinate facere possit. Us potest
oīa omnib[us] modis. q[uia] potest p[ro]ducere nō ens
i esse. & h[ab]ere p[er]creatio[n]em. H[oc] potest ex incepto
to plenū facere & h[ab]ere propagationē. H[oc] potest
mutare unū complectū. in aliud plenum.
sic pater in tūstabilitate panis in corpus
xpi. De talib[us] dicit Augustin[us]. Vnde deo aliqd
posse & nos intellige nō posse. Potentia dei
apparet i[m]mudi in cōcio. i[m] medio. & i[m] fine.
In p[ri]ncipio quidē quia res de nihilo creauit.
In medio autē. q[uia] ne res in nihilo nūtantur.
sua potentia ipse continet. In fine uero q[uia]
mortuos mūra cōlitate suscitabit. Apparet
q[uod] dei potentia in reb[us] spūnaliib[us]. q[uia] cū d[omi]n[u]s
vol[er]t habeat potestate in nob[is] i[m]mitandi sen
sim. & sanitati. ang[eli] & potestate habeat
super sensū. & sup[er] i[n]tellectū i[m]mitandi. Sol
d[omi]n[u]s habet potestate nō solū sup[er] h[ab]ita. s[ed] potest
etiam mutare uoluntatē. Augustin[us]. Deus
nos p[ro]uenit u[er]o ueluti & sequitur ne frustis ueli
mus. Nec d[omi]n[u]s sit omnis. nō tam in actib[us] nūt
et actus culpabiles. ut mūti. & male uelle.
nō penales. ut meminere. & dolere. nō corporales.
ut dormire. comedere. ambulare. nō forte tū
sumptuē. nō actus inconveniens. q[uod] possunt
ē sp[ec]ificō. Primo si aliqd actus conticat
diuine potentie. ut ē facere maiore se. Secō

si conticat intati ei. ut est facere aliqd si
mul eē & nō eē. ut q[uod] p[er]cūtū sit fructū
Tercio si tradicat et bonitati. ut dāp[er]nare
petrū. & saluare iuda. de his d[omi]n[u]s helm[us].
U[er]o inueniens etiā minū. impossibili
bile est apud d[omi]n[u]m. Hor[um] autē h[ab]et ratio. q[uia]
potentia d[omi]ni cū sit p[er]fectissima. nō est de m
hilo. nō sup[er] aliqd. nō egere aliqd. Vnde nō potest
deficere peccando. nō succumbere paciendo. nō age
subsidū in temporib[us] querendo ac p[er] hoc nō
culpabilita. nō penalia. nō matialia potest.
Sicē q[uod] d[omi]n[u]s potest oīa. ut p[er] se ut
p[er] creatām. Illa dico omnia q[uod] posse ē p[er]ire
potentie. H[oc] ideo dico q[uia] posse peccare nō est
potentie. s[ed] infirmitatis. Vnde autē p[er]pet
p[er]fectū posse. & p[er]fici d[omi]num. De quo d[omi]n[u]s
nisi. D[omi]n[u]atio est. nō peccor excessus tantū.
s[ed] omnū pulchror[um]. & bonor[um] oīmoda. & p[er]
fecta possellio. firma. & si ualens cadere
fortudo. Notandum q[uod] quiclam opatio
nes atib[us] nūt deo. sed in causalitate. & cōtra
am. ut scire. Quedā scōm causalitatē & nō
cētrām. ut comedere. curire. quedā scōm
cētrām. & nō causalitatē. ut creare. iustifica
re. Iuda nec sic. nō sic ei atib[us] nūt. ut p[er]care.
Secundū p[er] diuinā **De v[er]itate d[omi]n[u]culorū.**
Potentia sunt miracula. Ideo **xxvii.**
de miraculis est agendum. Augustin[us] illud no
cat miraculū. quidqd ardui. ut insolitum.
sup[er] spē ut facultate admirantis apparet. Ad
h[ab]et q[uod] aliqd sit miraculū q[uod] tuor[um] conciunt.
Primi. q[uod] sit adeo. sed q[uod] sit ex p[er]existen
tia natūe contra cuius ordinē fiat. Terciū. q[uod]
sit euidentis. quartū. q[uod] ad fidem sit uobrati
onē. Vnde si aliqd istox qui atrox defuit. mi
rum potest dici. & nō miraculū. Nota q[uod]
quedā s[ed] sup[er] natām. quedā cōtra natām. q[uod]
dam p[er] natām. Sup[er] natūrā sunt illa. q[uod]
nō est simile in natū. nō etiam i[p] potentia na

tur sic virginē patrē. **S**icut naturā new
sunt q̄ sunt usū p̄fīria natē. tam tūmā
tur ad p̄fīme nature sicut ceci illuminā
tio. **S**i natām sunt q̄ sunt ordīne simili
natē. n̄ tam p̄ncipū natē. ut īmutati
one vngaz in serpentes. q̄ illō p̄cī habz
fieri ordīne natē. natām p̄ncipū natē p̄
longā p̄trefōnem. cūm ibi eēnt rāndes
seminales. **V**intām quia n̄ sunt ibi ope
rio natē. miraculū fuit. **R**es q̄ndoq; p̄du
ctū ab agente simili. successiū h̄ attribui
w̄ natē. ī dī naturale. **O**ndoq; p̄ducit
ab agente dissimili. repente h̄ attribuit
dō. ī angelis. ī dītū mirabile. **O**ndoq; p̄
ducit res ab agente. dissimili. etiā in in
stanti. h̄ attribuit deo. ī dī miraculum.
Scendit quod q̄ndoq; potentia aliquid &
actus eī est natālis. sic uis & uidere. **Q**uā
ndoq; potentia est miraculosa. & actus eī
natural. ut q̄ndo eccl̄ illuminat uidet.
Ondoq; utrūq; est miraculū. ut partus
viginis. **N**ota q̄d miracula uel mira
q̄ndoq; sunt tantū in ente. ut statio
solis. & eī recessio. q̄ndoq; ī vegetabilī. si
tut q̄ndo vngaz aaron floent. q̄ndoq; ī
sensibili. sic in locutione aſine balaam.
q̄ndoq; in rationabili. sic in ambulatōe
claudor. auditione sindor. suscitatione
mortor. & partu viginis. **I**tv sciām' q̄n
do aliquid sit miraculū. nota diffērias.
in rationes causales. & seminales. & na
turales. q̄a ratio causalis ē potentia pas
siva creature ab q̄. omni dispositione. uel
soliū deus faciat ex ea q̄d mult. sic fuit
ī partu viginis. & in talib; simplicit̄ ē mi
raculum. **R**atio aut̄ seminales ē poten
tia passiva creature. s; cūm dispositione
remota tam sicut fuit in viginis de quib;
facti s̄t serpentes. & h̄ factum fuit in in

stanti. natā aut̄ factis. idem. s; n̄ nisi p̄lon
gam p̄trefactionē. **V**nde patet q̄d ea q̄ sunt
scdm rationes seminales. partim s̄t natura
lia. partim miraculosa. **R**atio naturalis.
est potentia cū dispositione p̄mqua. ut
patet in matrī q̄ndo est in ultima disposi
tione ut formā recipiat. **S**cdm hunc mod̄
est ratio naturalis in grano seminato ad
p̄ductionē segetis. & h̄ nō est miraculum.
Sicut deus om̄ia **D**e Sc̄ientia di. xxx.
p̄sentia h̄. & simul. p̄fecte q̄. & immi
tabilit̄. **P**resentia h̄ dico. h̄ est ita limpide
ac si cuncta eēnt p̄sentia existentia. Si
mul etiā om̄ia sc̄it. q̄a uidendo se q̄ p̄sens
sibi est om̄ia uidet. **P**fecte q̄. quia cogni
tio eī nō potest minui. nec augeri. **S**icut en
am immutabilit̄. q̄a nosc̄it om̄ia p̄natu
ram sū intellexit. q̄ est immutabilis. Di
cendum ergo q̄d deus cognoscit temporalia
eternalit̄. mutabilia immutabilit̄. ingen
nia infallibilit̄. fūca p̄sentia h̄. dependē
ta ip̄dent. creatā īcreate. alia a se. in se.
& p̄ se. **D**ifferentia nota in sc̄ientia dei
& hominis. & angelī. q̄a deus sc̄it oīa simul.
uidet multa uno. id est se ip̄so. **V**nde ī infīoē
dei n̄ differt q̄d uidet. & p̄ quod uidet. quia
uidet se p̄ se. & in se uidet om̄ia. **E**p̄c aut̄
scdm q̄d homo. sc̄it om̄ia q̄ sc̄it dī sc̄ientia
uisionis. s; n̄ ita limpide. **A**ngelis enī dei
forem̄ habet intellectū. id est illa q̄ sc̄it. illa
sc̄ientia que ē in nōb; sc̄it simul actu sc̄it
dī. licet nesciat om̄ia q̄ sc̄it dī. **S**; homo
unū solū sc̄it actu. quia licet uidet multa
illa tam nō uidet uno. s; multis. id est p̄
multas verū similitudines. **S**apiencia dī
licet in se n̄ diversificet. illa tam noīa
sortit. **I**nq̄ntum enī sapientia dī est
cognoscitua possibilū dicit̄ sc̄ientia si
ue cognitio. **I**nq̄ntum ē cognoscitua oīa

12

numque sunt dicit approbatio. Inquit est cognoscitua omnis que in universo sunt. dicit visio. Itē inquit est cognoscitum eorum quod ab ipso deo facienda sunt. dicit disposi-
tio. Itē inquit est cognoscitua finior. dicit p̄-
mō. Itē inquit est cognoscitua p̄man-
dor. dicit predestinationis. Itē inquit est cog-
noscitua bāpmandor. dicit repbano. Cogni-
tio diuina cū sit p̄fectissima cognoscit omni-
a distinctissime. sub omnibꝫ idiomibꝫ quas
res habent. et p̄ter h̄ futura. scit ē futura.
et p̄senta. p̄senta et bona approbanda. mala
repbanda. Si autē scire vobis quā sit cog-
noscit mala. notandum quod aliquid conti-
git cognoscit dupliciter. aut p̄ speciem p̄iam.
aut p̄ speciem alienam. Primo m̄ cognos-
cit habitus. sed m̄ p̄iuatio. Itē primo m̄ cog-
noscit huc. sed m̄ tenebre. Tudem m̄ dicendū
qd p̄mo m̄ cognoscit bonū. sed m̄ malū. scilicet
p̄ speciem oppositū habitus. Unde dicendū quod
dīs cognoscit bonū p̄ unū mediu. scilicet p̄ eēn-
tiā p̄iam. mala nō q̄si p̄ duplex medium.
nā p̄ essentiā suā cognoscit habitū oppositū
malicie. et illo habitu mediante. ut est in p̄-
so deo cognoscente. Cognoscit enim deus de
scit. et ideo dicit mala cognoscere a longe.

Predestinatio dicitur **De Predestinatione.**
functiones quatuor assignantur. sicut **ixx.**
Augustini. Prima ē predestinationis ē pre-
scientia beneficiorū dei. Sola. predestinationis
ē p̄ordinationis alterius ad gloriam. tertia p̄desti-
nationis ē p̄positum misericordie. Quartaria p̄desti-
nationis est p̄paratio grē in p̄senti. et glē in
futuro. In prima distinctione. notat diuina
p̄eognitio. In secunda electio. Tertia voluntas.
In quarta directio. Predestinationis causa
efficiens est dīs. quantū ad efficiū cōno-
tatos in noīe p̄destinationis. Matthei autem
ille est q̄ p̄destinatio. si formalis ē modū nō

ordo p̄destinationis. q̄a p̄mo datū grā. poste
a glā. Causa finalis ē. ut similitudine et imita-
culati. Nota differentia inter h̄ quatuor.
Dicit ap̄ls. Vocationem. iustificationem.
p̄destinationem. magnificationem. q̄a voca-
tio retrahit a malo. iustificatio respicit ī
iciale bonū grē. p̄destinationis respicit grē
bonū finale. magnificatio nō bonū glē
sumit. Vnde dicas quod p̄destinationis p̄parat
grām. Vocatio grām offert. iustificatio
illa confitit. si magnificatio p̄ glām cā m̄l-
tiplicat. Scindit quod p̄destinationis nō infō
necessitate rebꝫ. sicut ubi grā. Us scit si
iste ē cōmessus hodie nō. nihilominus
iste potestate habet mendendi. et manū
ados porrigit. qm̄ si p̄destinationis neces-
sitate rebꝫ imponeret. multa sequentur
impossibilia. et incommodia. nā fructū
ponent bonis p̄mia. malis simplicitia. Itē
inustre remunēt boni. nō p̄minēt
mali. Itē malorū mōrū dīs auctor est. Itē
nō sp̄andi aliquid. nō simplicandi nulla est;
ratio. Itē euacuaretur libertas arbitrii. que
se haber ad utrūlibet. Itē nec bona facien-
tes eēnt laudabiles. nō mali uitupabiles.
Sciendum tamē quod h̄ est duplex. si dīs h̄
prende. necessitate erident. quia committit
est uera. diuisim ē falsa. Et est ibi
necessitas cōmentie nō sequentis. habemus
exemplū. Boetius in lib̄ de solitudo. Si a
līquis uideret aliquid faciente utram. nece-
sse est qđ ille faciat utram. nec tamē usus illi
est causa factionis. Sic deus p̄mūt mala
istī opa. nō tamē est causa q̄ne male operari
Veritatem fieri si p̄misim ē. Itē due sunt
pagina libri uite. Una est p̄sentis iusti-
cie. a qua potest q̄s deleri. Alia ē disposi-
tionis cōne. de qua nullū debetur. Dif-
ferentia est inter predestinationem. et p̄scien-

bor

nam! quia p̄destinatio est p̄cognitione beatu-
cū causalitate eozdem. Sed p̄scientia di-
cit p̄cognitionē malorum sine causalitate.
q̄ pot̄ resider penes libum arbitrium. Cum
dicit a sc̄is qd̄ predestination orationib̄ in
nat̄ nō est sic intelligendū. quod tempora
le causer etiū. si q̄ntum ad efficiē p̄destina-
tionis uniat oratio. scilicet quantū ad gra-
tiam. et gl̄am! quia sc̄dm illa bene cooptat̄
libum predestinationis. Unde sicut dicens a
libū saluandū preundet. sic et modū quo
saluari debeat. Propt̄ quod stultus est qui
dicit. uolo facē qd̄ placuit m̄! q̄a si sal-
uari debeo saluabor. ut si dampnari de-
beo dampnabor. Sicut stultus est infirmus.
q̄ dicit. uolo comedere et bibere qd̄ placuit. h̄i
a si curari debeo curabor. ut si mori de-
beo moriar. Sic enim esset inutiles me-
dicine. Sane si ceteris p̄mittit libum arbi-
trium. quod se habet ad utrūlibet in malū ca-
dere. h̄i nō p̄mittit nisi usque. Rursum si
p̄ grām p̄cueriat. nulli facit iniuria.
Cum ergo dīs malos dampnatur et reprobos.
cooptat̄ sc̄dm iusticiā! q̄ndo uō p̄destinat a
gr̄ sc̄dm grām. et misericordiam. que n̄ ex-
cludit iusticiā. **De P̄scientia et reprobatione**
D̄iaḡno **Auḡstini** **Baroē** **xxi.**
R̄p̄scientia iniquitatis quorūdā! et p̄pa-
ratio damnationis eozdē. Unde nota qd̄
i reprobatione t̄asim. Mū p̄missio iniquita-
tis ab eo! alīm obdurate. id est libertate
no gr̄e in presenti. t̄cū p̄parato pene e-
terne in futurū. Sic p̄destinatione eo
infra t̄a s̄t̄ maria. si in h̄i est differentia.
q̄a p̄destinatione p̄parat gl̄am sc̄dm bene
placitum. si reprobatio p̄parat penā sc̄dm
exigentiam mortis. **De obdurate**
sc̄dm. qd̄ translatue dī. ad similitudi-
nem obdurate in corporeib̄. **Dirictiā**

aut corpore sequit̄ p̄etas triplex. Primi
inhabitatis est. ad suscipiendū imp̄ssione.
sc̄dm. est stabilitas ad permanendū in se. Ter-
tiū. fortitudo ad resistendū. H̄is trib̄
modis dicit̄ cor obdurate. Uno m̄. p̄ inhabi-
litate ad suscipiendā grām. Secundo m̄. p̄ firmā
adhesionē in peccato. tertio. p̄ rebellionē dñi
chariū inspirationi. et mandator. **De vo-**
luntas dei duplex lūtate **li.** **xxx.**
Voluntas dei duplex lūtate li. **xxx.**
est. scilicet uoluntas beneplacitū. et h̄i est
duplex. Antecedens. q̄ sepe n̄ expletū. et con-
sequens. que m̄q̄m remanet in expleta. **Aha**
voluntas
Voluntas beneplacitū dei. consequens. ē recta.
et efficax. et irreprobabilis. Unde qd̄
recta est. null' est rect' nisi p̄formeret ei
qua efficax. nihil sine illa potest effici.
nihil cont̄ illam fieri potest. p̄ nullū po-
test impediri. Itē quia irreprobabilis
h̄i p̄cipit aut p̄mittit n̄ iste. nihil agitur
stultus nisi bene. Signa beneplacitū sūt q̄ng.
scilicet p̄ceptio. p̄hibitio. p̄missio. et
opatio. Contra t̄a p̄ma potest aliqd fieri.
q̄a se habent ut infici. Et. cont̄ ultima da-
o. scilicet p̄missioem. et opationē nihil potest
fieri. quia se habent ut sc̄m ē. et qd̄ sc̄m
est. n̄ potest fieri. De h̄is signis. nota qd̄ p̄-
cepit̄ dicit̄ obligationē ad faciendū bonū.
p̄hibitio notat̄ obligatiōem ad uitandum
malū. Consilii dicit̄ doctrinam. p̄ qm̄ sc̄m.
quod illud qd̄ consilii si fiat. affert p̄m
im. si n̄ fiat affert supplicium. P̄missio di-
cit̄ p̄uationē. p̄hibitio. n̄ colhibitio. et
est signū diuine uoluntatis. n̄ respectu
mali quod p̄mittit. si respectu boni quod
ex illo p̄missio erit. Non p̄mittit deus
malū fieri nisi ex eo bonū erit. n̄ patet
in temptationib̄ dyaboli. que sc̄is p̄sunt
multipliciter. Preterea si n̄ est. malū. non
i bono nisi multitudine absoluta. mince n̄o

pper compositionem ad malum clari' claresci.
Opatio notat affectionem in re. p qm̄ referit
creatura ad creatorē. De formitate uolū
tatis nre ad dñm. sciendū quod si hanc uen
dū in forma uolendi. tunc si uolumus
habē ncedem nri opis. oportet quod semp
formem et in forma uolendi. Si autē que
rit utrū absolute tenem⁹ adh. dicendū
qd̄ formitas est in actu. ad qm̄ nō tenem⁹
nisi habita karitate. nec tunc. nisi pro
tempore. et loco. Vnde qndo q̄s cogitat arti
culos. tenet credē. qndo cogitat dei bonitatē.
tunc tenet diligē. Et alta formitas in ha
bitu. ad qm̄ nō tenet quis. nisi qndo cū ac
tu revogitat dei bonitatē. q̄a tunc tenet se
ad karitatē pparare. De formitate autē
inuolito. sciendū qd̄ uoluntate sensualita
tis. n̄ tenem⁹ formari. uoluntati diuine.
neḡ inuolito. neḡ in m̄ uolendi. s; uolunta
te rationis deliberativa. tenem⁹ deo formari
inuolito qd̄ constat dñm nob̄ absolu
te uelle. et nob̄ congruit uelle. Si ito nō
congruit nob̄. qm̄ uis sit bonū. sic se n̄
mult dñs id nos uelle. Vnde nō tenem⁹ uelle
nisi inqntum uolū est deo. sicut si scio
dñ uelle morte patis mei. tam̄ possū ei
uita uelle. et labore adh. q̄a deus n̄ mult
me n̄ uelle contrariū. Itē in uoluntate co
ditionata. n̄ tenem⁹ deo formari. n̄ qn̄
do pluit uellem⁹ qd̄ n̄ plueret. si dñs uellet.
q̄a rationab̄ uolendo. n̄ discordam⁹ au
luntate dñ. quia h̄ n̄ est uelle simplici
It qd̄ deus n̄ mult illud simplici et absolu
lute. n̄ sententiam minationis. qm̄ ali
qndo mutat. qndo muta mutant. n̄ tenem⁹
uelle. Formitas diuine uoluntatis qua
duplicit potest considerari. Sodm habitudi
nē quatuor causaz. Pēmo. Sodm causā
matiale. ut qndo idem ē uolū quod

habet se ut maria. circa qm̄ est act⁹ uolū
tatis. i. ideo ista formitas est sdm̄ tantū.
et n̄ simplici. quia eē simplici. n̄ est a
maria. Sodm accipit̄ formitas sdm̄ cau
sam efficientē. sicut qndo q̄s uult h̄ qd̄
mult dñs en̄ uelle. q̄a dñs hanc uoluntatē
in eo facit. Ns enī unamq̄ uolunta
tem in bonū ordinavit. i. h̄ uult nos uel
le. Tercio. sdm̄ causam finale. ut qndo
q̄s in gl̄am dei ordinat̄ sc̄a sua. p̄p̄ qm̄
fecit dñs omnia bona. et hys duob̄ essent
trahit̄ formitas sustinet. Quarto. sdm̄ causā
formalem. ut scilicet ex karitate uelt q̄s.
sicut ex dñs ex karitate uult oīa. et in
istis sustinet pfectio formitatis. ut scilicet
act⁹ nre uoluntatis tanto sit diuine
uoluntati formior. qnto est melior et
perfector. Ex predictis collige qd̄ plena co
formitas ad dñm comprehendit quatuor. P
rimo ut uelim⁹ quod deus mult. sdm̄ n̄ ne
lim⁹ qd̄ uult nos uelle. Tercio ut uelim⁹ p̄p̄
quod uult. q̄rto. ut ueli eo in. quo uult.
S; formitas nō plena est typiciter. primo.
si format̄ quis deo inuolito tantū. sicut
et uide formes erant deo in morte xp̄i.
sodm si formet̄ aliq̄s inuolito. et in fine.
s; n̄ in m̄. ut qndo nō sit ex karitate. t
erco. qndo format̄ quis inuolito. et in m̄. s;
n̄ in fine. ut cū ad alium finē bonum.
si tam̄ retroquerit̄ intentio. De Justia
Justitia tuis modis sumit̄. dei. xxxiiii.
Primo in. quando reddit̄ alium quod
meruit. sdm̄ in. qndo pmissū soluntur.
terco. qndo impeditum perficitur. Primo
in. remunratio beator̄. et pena repborū.
dicib̄ opus iusticie. Sodm incarnatione xp̄i
est op̄ iusticie. quia op̄ pmissum p̄ pro
phetas. Tercio in. dicib̄ opus quando deus
peccorem iustificat. cū se ad grām habi

litat faciendo quod in se est. **N**ota qd
in omnib' opibus dei inuenit iusticia.
et misericordia! Et iusticia qndq; est occulta.
et misericordia apta! ut in iustificatione impj.
et in pmo aduentu xpj. Aliqndo est iusticia
a apta. et misericordia occulta! ut in puni-
tione parvulorum sine baptismo decedentium.
et in sado aduentu xpj. Aliqndo utrump; est
occultum. ut in tribulatione iustorum quor;
lib; et innocentium. ut in Job. et in infir-
mitatib' parvulorum. Aliqndo utrump; est
apta! ut in remuneratione beatorum. et
damnum reproborum! qd illos remu-
nit ultra mitum. istos puniit tta con-
digni. quod est misericordie! Et retrahit u-
trisq; scdm mta. id est bonis bona. ma-
lis mala. qd est iusticie. **S**i uis scire
qua iusticia puniat hominem. p peccato
monitaneo etinalit. **V**ide pmo audi-
tate. **I**llyas. **V**mis eoz no morit. et ig-
nis eoz no extinguet. **P**salmista. **I**bunt
i pygmaies patru suoz. et usq; in eternum n
indebunt lumen. **A**pokalypsis. Ascenderunt
fimis tormentorum eoz in secula seculorum.
Mathai. **I**te maledicti in igne eterni. **R**a-
tionib' idem ostendit. qd scilicet homo per-
cauit in suo eterno. mto puniet eterno di-
Ite maria eterna ignis. est macula pccati. er-
go et pena qm habent. **I**te pccatum est con-
tra illum qd est infinitus. ergo pena debet
est infinita. ut sic infinitum contineat in-
finitum. Et h' no potest esse. infinitum ac finita
re. ergo oportet quod fiat infinitate.
Ite cu homo pccat errat in infinitu. quodam
modo rationabil. et rascibilis. et concupisci-
bilis. qndo finitum ponit infinito. illa q'
dem iudicando. ista adhendo. et ultima ap-
perendo. unde congrue debet esse pena infi-
nita. **I**te mala uoluntas reproborum eterna est.

ergo et pena. **O**stendit exemplis idem. quia
iudicatio monitanea dat uis possidendi
petuum. **I**te uulnatio monitanea. cito
infert perpetuam. **I**te casus in force tempore
ralis. est detentio perpetua. **I**te crimen lese
majestatis temporale. est siurus perpetua.
Ite offendit oculorum monitanea. occitatem
opat perpetuam. **I**te potio ueneni monita-
nei. morte opatur perpetua. **V**icit augus-
tini. Qd deus reddit mala. p malis. hoc est
pena. p iniustitia. qm iustus est. **I**te reddi-
bona. p malis. h' est grm iniustis qm bo-
nus est. **I**te reddit bona. p bonis. id est g'
tiam. p grm. qm boni est iustus est. **I**lliq;
aut reddit mala. p bonis. qm iniustus n
est. **I**lliq; punit in pfecti. p sequenti. ut
scilicet pccatum pfectum in ipso punietur. **J**ohes
loc san' factus es. iam amplius noli peccare.
ne detur t' aliquid contingat. **I**te ut pccatum
perpetuo crucifietur. scilicet h' scilicet qm in
fini. **E**xempli habem in herede. **I**te ut cul-
pa declinet ut in **P**aulo Ad Corinthis. **I**e
magnitudo reuelationum extollat mediar
est in stimul carnis mee angl's satiane
qm colaphizet. **I**te ut gla in fini detur
In actib' apostolorum. Oportet nos p multas tri-
bulationes intrare in regnum dei. In primis
duab' causis exercet iusticiam. in duab' seqn-
tibus misericordiam. **I**nto punit q's. ppter dnm
ut glorificetur. **J**ohes. Neq; hic peccauit. neq;
parentes ei. ut manifestent opera dei in
illo. **S**exto. pccatum. ut edificetur. sicut pu-
nitur fuit Job. ut aliis daret in exempli
paciente. **S**ic punitur et innoentes pueri.
ne indeamur iconuementis peccatorib' si qn
dop' trahantur. **S**eptimo ut ei sapientia detur
uxtra illud. **I**llyae. **V**eratio dabit intellectum
auditorum. **I**nsto dei iudicio punitur.
ut qui concessis abutuntur. ut adam. ul' no-